

If undelivered return to:
"GLASILO"
 6117 St. Clair Ave.
 CLEVELAND, O.
 The largest Slovenian
 Weekly in the United States
 of America.
 Sworn circulation 18,000
 Issued every Tuesday
 Terms of subscription:
 For members yearly \$0.84
 For nonmembers \$1.00
 Foreign Countries \$3.00
 Telephone: Randolph 3912

Največji slovenski tiskovni
 v Združenih Državah
 Izhaja vsak tork
 Ima 18,000 naročnikov
 Naročnina:
 Za člane, na leto \$0.84
 Za nečlane \$1.00
 Za inozemstvo \$3.00
 NASLOV
 uredništva in upravnika:
 6117 St. Clair Ave.
 Cleveland, O.
 Telefon: Randolph 3912

ACCEPTED FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917. AUTHORIZED ON MAY 22, 1918.

Stev. 27. — No. 27.

CLEVELAND, O., 5. JULIJA (JULY), 1927

Leto XIII. — Vol. XIII.

VESTI IZ CLEVELANDA

—Društvo Marije Magdale-
 ne, št. 162, K. S. K. Jednote je
 tekom zadnjega tedna izgubilo
 dvoje svojih članic, in sicer se-
 stro Marijo Slifka, rojeno Miš-
 maš, stara 20 let, rojena v
 Clevelandu. Ugrabila jo je ne-
 usmiljena jetika. Zapuška mo-
 ža, starša, 2 brata in 2 sestri.
 Dne 30. junija zjutraj je pa
 umrla sestra Amalija Balantič,
 soproga Antona Balantič na
 1064 E. 61st St. Pokojna je
 dolgo bolehal na vodenici ter
 je doma iz Mirne na Dolenj-
 skem. V Ameriki je bivala 12
 let. V starem kraju zapuška
 sestro, omoženo Kramar, tukaj
 v Clevelandu sestro Alojzijo
 Mandel, eno sestro ter brata v
 San Francisco, Cal., hči Zora
 Kamnar pa živi v Južni Ameri-
 ki v Argentini.
 Večni mir obema pokojnica-
 ma, hudo prizadetim pa naše
 sožalje.
 —Dne 31. junija zjutraj ob
 8:30 je bilo potegneno iz Erie
 jezera pri Old White City parku
 truplo rojaka Joseph Kralja
 iz 451 E. 156th St. Od doma
 je odšel ob 4:30 zjutraj ter se
 ni vedelo, kam je šel, dokler ni
 prišla vest, da je bil potegnjeno
 iz jezera. Rojak je šel očitno
 v smrt vsled brezdelja in
 slabega zdravlja. Bolehal je že
 zadnje dve leti. Žena mu je
 umrla sedem let nazaj, ter mu
 zapustila sedem otrok, ki osta-
 nepo sedaj z očetovo smrtjo po-
 polne sirote.
 —Važno za državljane! Pod-
 pisne pole za kandidature dr.
 Mallya v mestno zbornico so se-
 danj razširjene po vsem 4. di-
 striktu. Paziti pa je treba, da
 vi ne podpisate za več kot ene-
 ga kandidata. Ako ste že po-
 pisali za koga drugega, vi ne
 morete in ne smete podpisati
 za dr. Mallya. Podpisati se
 sme samo za enega kandidata.
 Pazite torej, da ne boste ško-
 dovali našemu kandidatu!
 —Dne 16. julija odpotujeta
 na obisk v staro domovino Mr.
 in Mrs. Louis Koželj, 721 E.
 155th St. Mr. Koželj je doma
 iz vasi Velike Vrhe, pošta Kr-
 ka, kjer ima še živeče starše
 ter več ožjih sorodnikov. Oba
 brata Koželj in sestra Koželj sta
 ustanovnika bujnega društva
 sv. Jožefa, št. 169 K. S. K. J.,
 ter vneta agitatorja za vse do-
 bre stvari. Srečno pot ter sre-
 čen povratek!
 —Kdor misli prebiti prihod-
 njo nedeljo povsem zadovoljno
 in veselo, ta naj pride na piknik
 društva sv. Cirila in Metoda,
 št. 191, K. S. K. Jednote, vr-
 šeč se na znani Močilnikarjevi
 farmi. Odhod izletnikov bo
 točno ob 2. uri popoldne. Vde-
 leženci se zbirajo pri sobratu
 Josipu Plevniku na Killdeere
 Ave., odkoder se odpeljejo z
 avtomobili na piknikov prostor.
 Za dobro postrežbo in fino
 zabavo bo vsestransko preskrb-
 ljeno. Ta dan bodo imeli naši
 ameriški Posavčani na Močilni-
 karjevi farmi zabavno kon-
 vencijo. Navzoči bodo zastop-
 niki od Device Marije v Polju,
 Fužin, Kašlja, Zadobrove, St.
 Jakoba, Dola, Dobrunj, Bizo-
 vika, Zaloga itd. Torej ne po-
 zabite tega piknika, ki se vrši
 dne 10. julija!

Reševanje zadeve Jednotinega doma.

Najprvo stavim na tem me-
 stu vprašanje: Kam pa sedaj
 jadramo glede zadeve Jednoti-
 nega doma?
 Kar sem videl že daleč na-
 prej, to se sedaj uresničuje in
 se bo tudi docela uresničilo.
 Ono, česar sem se bal, je sedaj
 že prišlo. Videl in vedel sem že
 daleč naprej, da bo tako, kakor
 je sedaj prišlo in bal sem se, da
 ne dospem nikdar do pravega
 sporazuma v tej točki. Bolj ko
 bi se morali bližati cilju v eno
 skupino, bolj se od istega od-
 daljujemo ter delimo v miš-
 lenje in razne stranke. Bolj
 ko bi moral vsak malo odstopi-
 ti od svojih načrtov, bolj se
 držimo svojega, ter zahtevamo,
 da se ravno naše izvede. Ne-
 mogečo bo vse zadovoljiti naj-
 ukrenemo kar hočemo; in o tem
 hočem danes bolj na obširno
 poročati.
 Za mojo lastno stran mi je
 prav vse eno, kako da dom po-
 pravimo ali kako da z njim na-
 pravimo; toda kot gl. predsed-
 nik sem pa odgovoren za pravo
 gospodarstvo. Vem, da ne
 smem ničesar vsiljevati, dol-
 žan sem pa dajati pojasnila ter
 zagovarjati ono, kar jaz za do-
 bro Jednote spoznavam; to je
 vse, za kar se jaz tukaj oglaš-
 am z namenom za dobrobit
 ljubega miru in za dobrobit
 pravega izida o zelo zamotani
 zadevi Jednotinega doma.
 Danes bi lahko rekel, da mi
 je žal, da sem prvi načrt bivše-
 ga glavnega odbora (brata Si-
 tarja) ovrغل, misleč, da se bo
 dalo ta naš urad za kaj drugega
 zamenjati ter nekaj ugodnega
 napraviti. Zaupal sem v dru-
 štva ter v članstvo misleč: saj
 bodo vsi za to! Na tej podlagi
 smo pričeli z idejami za novi
 dom. Večina glavnega odbora
 se je strinjala z mojimi pripo-
 ročili; tako smo iskali ugodno-
 sti ter prostore vsa tri leta.
 Pred zadnjo konvencijo smo
 imeli dva načrta; kakor je član-
 stvu znano, sta bila oba zav-
 žena, nakar smo zopet obsodili
 naš dom, da ostane še v jetni-
 štvu, kakor je bil sprva zgra-
 jen. Od takrat naprej pa ni-
 smo več mislil na kaj drugega,
 nego na samo nekoliko poprave,
 kar bi se nujno potrebovalo. V
 ta namen sem izdelal načrt ter
 dobil proračun po nasvetu arhi-
 tekta. Ta poprava ni bila le za
 silo, marveč je bila popolnoma
 zadostna ter v vseh oziirih ta-
 ka, da bi s to popravo (v pri-
 tilju) dom komodno odgovar-
 jal za dolgo bodočnost, ali do
 časa, ko bi hoteli iti drugam in
 opustiti ta dom zaradi gotovih
 sprememb. S to popravo bi
 niti ne skazili doma, da bi se
 istega ne moglo prodati čez le-
 ta za večjo svoto nego bi po-
 pravilo sedaj stalo. Niti ne bi
 zabili vanj centa več, nego bi
 se nam izplačalo. Lahko pa bi
 se popravil dom še z manjšimi
 stroški kakor so bili v načrtu
 predloženi, kajti s tem, kar je
 bilo predloženo, je bilo všteto
 vse, kar se potrebuje za ko-
 modnost, lepšavo, svetlobo in
 suhoto Jednotinega doma. Ako
 bi hoteli izsušiti samo klet, bi
 nam zadostovalo le okrog \$300;

vsaka stvar je bila označena v
 svoji ceni in bi lahko vzeli eno
 ali več popravil, kolikor bi se
 potrebovalo.
 Na ta načrt in na konvenčni
 sklep je pristala večina glavnih
 uradnikov, dokler ni prišlo
 v Jolietu do novega predloga,
 oziroma načrta, da se zida še
 eno nadstropje. Za ta načrt
 in predlog so se zavzela joliet-
 ska društva in nekaj glavnih
 uradnikov. Zatem se je pa
 oglašilo društvo sv. Cirila in
 Metoda, št. 144 za povsem dru-
 gi načrt, namreč da se naj pro-
 da sedanji dom ter zida novega.
 Jaz sem v tem takoj vedel, da
 iz te moke ne bo nobenega kru-
 ha, ker vem, kaj pomeni miš-
 lenje 20,000 članstva zediniti.
 Za dozidavo nadstropja sem na-
 ravno protestiral, ker še da-
 nes ne vidim v tem nobenega
 zboljšanja, ampak le nepotrebn-
 o trošenje denarja iz Jedno-
 tine blagajne.
 Radi nove stavbe sem prosil
 Rev. Černeta, da naj bi nikar
 ne začeli s tako idejo, ker ne
 bo izpeljiva. Vedel sem nam-
 reč, da se starega doma ne bo
 moglo prodati za ceno, za ka-
 koršno bi ga prodati morali.
 Znal sem tudi, da se ne bomo
 mogli sporazumeti za prostor,
 ceno in obliko tega doma; to
 sem pisal uradno. Vse to me
 je odvracalo od misli za novi
 dom; vendar pa sem bil vedno
 mnenja, da ako je večina član-
 stva za eno idejo, se jim rad
 pridruživam tudi jaz in sicer sa-
 mo radi tega, da se zedinimo.
 Torej sem odstopil od svojih
 načrtov, da se dom popravi in
 se pridružil načrtu za novi dom
 misleč, da bo tega mišljenja vse
 naše članstvo.
 Ideja za novi dom pa ni bila
 taka in močna kakor bi mora-
 la biti. Na iniciativni pred-
 log društva št. 144 je seveda
 glasovalo in ga podpiralo več
 društev; to pa v nadi, da bo ta
 novi dom veljal samo \$35,000,
 ter da se bo dobilo za stari dom
 \$15,000 in da bi se razliko pla-
 čalo iz posebne blagajne kon-
 venčnega sklada. To so bili
 računi brez krčmarja. Danes
 vemo malo več o tem. Za sta-
 ri dom v Jolietu kakor se pri-
 poveduje, ne bomo mogli več
 dobiti kakor okrog \$9,000. Za
 novo stavbo je že narejen ob-
 ris, ki bi odgovarjal za svoto
 \$40,000 in to brez lotov ali
 zemljišča. Za lote, kjer bi stal
 dom se računa, da bi veljali
 okrog \$15,000, tako da bi ve-
 ljala gradba novega Jednotine-
 ga poslopja na prometni (tr-
 govski cesti) in blizu banke —
 kar se lahko vpoštevata, da je
 pravično in potrebno, vsaj za
 moderno in praktično zidavo —
 skupaj nad \$55,000. V resolu-
 ciji društva št. 144 je pa izrec-
 no določena maksimalna cena
 \$35,000; torej je za \$20,000
 razlike!
 Te številke so me oplašile in
 zbegale; vedel sem takoj, da
 ne bo šlo. Da bi pa skušali se-
 liti dom na druge lokale, ali da
 bi skušali zidati manj vredno
 stavbo, to bi nam povzročilo
 zopet novi odpor v Jolietu; za-
 deli bi na nove proteste; torej

bi šli iz luže v mlako ali iz de-
 ža pod kap.
 Radi teh, zgoraj navedenih
 pojasnil jaz nisem vedel več,
 kako in kam. Med tem časom
 pa vidim, da vstajajo društva
 v Forest City, Pa., South Chi-
 cago in še drugod z novimi
 predlogi; ena društva želijo, da
 se dogradi še eno nadstropje,
 druga, da naj se vpoštevata sklep
 konvencije itd. In ker sem
 predsednik Jednote, kamor spa-
 dajo vsa naša krajevna dru-
 štva, na katera se moram ozi-
 rati, in ker je meni vseeno, kaj
 se doseže, sem vpošteval sa-
 mo ono pot, po kateri bi bilo
 mogoče doseči izhod iz te zaga-
 te; to bi bila pot do Sternove-
 ga poslopja (Hennebery Build-
 ing) v Jolietu, o katerem smo
 že na zadnji konvenciji raz-
 pravljali. V tem poslopiju sem
 jaz videl rešitev vprašanja Jed-
 notinega doma, in sicer iz sle-
 dečih vzrokov:
 1. Stavba je kot nalašč veli-
 ka, kakor jih imajo zavaroval-
 ninske družbe. Služila bi za
 Jednotin urad ter delala čast
 Jednoti, ker je na najbolj pro-
 minentnem prostoru tik sloven-
 ske cerkve med tremi cestami,
 tako da je nikdar od nobene
 strani ne bi mogel nikdo obzi-
 dati z drugimi stavbami.
 Po moji misli je vredno to
 trinadstropno poslopije veliko
 več, nego se nam ponuja za v
 nakup. Eno nadstropje bi za-
 dostovalo za Jednotin urad,
 drugo bi pa dali v najem, tako
 da bi se izplačalo poslopije samo.
 Pri vprašanju najemnine jaz
 odgovarjam: Ako je katera
 prodajalna (lokal) v Jolietu
 vredna za oddajo v najem, bi
 morala potem biti ta, ker je na
 najboljšem prostoru, kar je slo-
 venskih lokalov v Jolietu; stoji
 namreč na glavni cesti sama
 med cestami, okoli ter okoli so
 pa druga trgovska poslopja.
 Lastnik te hiše ima spodaj av-
 tomobilsko agencijo, ter nam
 obeta, da nam bo dajal najem-
 nino \$300 na mesec za dobo
 enega leta, ako zamenjamo nje-
 govno poslopije z našim. Drugo
 nadstropje bi služilo za naš
 Jednotin urad, tretje pa še
 imamo za oddati.
 To (Sternovo) poslopije je
 služilo za veliko modno prodaj-
 nalno (Stern's Department
 Store) in ima na pročelni strani
 velika izložbena okna; ima
 vspenjalo (elevator) na vsa
 nadstropja ter je zidano iz ope-
 ke; od zunaj lepo izdelano, zno-
 traj pa je zidano na železne ve-
 zi kakor vsako drugo visoko
 poslopije. Po mojem mišljenju
 bi se to poslopije sedaj ne mo-
 gilo zidati za manj nego za
 \$100,000; zemljišče ali prostor,
 na katerem to poslopije stoji,
 se ceni na \$50,000. Temu se
 nič ne čudim, ker sem se v
 mnogih krajih sam prepiral,
 koliko zahtevajo tam za zem-
 ljo. Čudim se pač, da se naše-
 ga doma ne more prodati za
 več tisočakov; menda radi tega,
 ker se nahaja med drugimi
 stavbami ali med zidovi!
 2. Jaz omenjam to poslopije
 radi tega, ker so se jolietška,
 southchicaška in waukeganska

društva zedinila za to misel.
 Brat glavni tajnik je pozval
 skupaj z mojim dovoljenjem
 vse uradnike bližnjih društev
 na posvetovanje, v številu nad
 60, da so to poslopije dobro pre-
 gledali; vsi so bili mnenja, da
 naj ga Jednota takoj vzame v
 zameno za svoj stari dom. Jaz
 sem bil pozvan tja, da naj ta-
 koj skrbim, da Jednota položi
 na to poslopije kupno ceno,
 predno bi ga kateri drugi ho-
 tel kupiti.
 3. Videl sem v tem izid tudi
 radi tega, ker so domača in so-
 sedna krajevna društva spre-
 menila svoje načrte, in sicer
 namesto, da se zida še eno nad-
 stropje pri Jednotinem domu,
 da naj se zamenja naš Jedno-
 tin dom za Sternovo poslopije;
 s tem bi bile rešene dve važ-
 ne stvari, namreč: Naš dom bi
 bil na ta način prodan za \$18-
 000 in stavba bi stala le med
 \$60,000 in \$65,000 odstevši
 \$18,000, za kar bi mi dali dom
 na račun. S tem bi se torej
 ustreglo jolietskim in sosednim
 društvom, in vprašanje za pro-
 dajo doma bi bilo rešeno. To
 so bile misli, v katerih sem jaz
 dovolil, da se je izdala resolu-
 cija glavnih uradnikov takn ka-
 kor je. Torej naj članstvo ve-
 vse te zadeve, da ne bo obsojalo
 glavnih uradnikov, da smo mo-
 goče iz sebičnih namenov na-
 meravali zapeljati v glasovanje
 članstvo Jednote.
 Akoravno bi članstvo re-
 solucijo glavnega odbora vzelo
 naznanje, ter odglasovalo, da
 se zadeva prepusti odboru v re-
 šitev, bi glavni odbor vseeno ne
 mogel ter ne hotel ničesar
 ukreniti napram volji večine
 članstva. Vsem se nikdar ne
 bo moglo ustreči, naj skušamo
 karkoli hočemo, in naj o tem
 še tako dolgo razmotrivamo.
 Jaz za mojo stvar rad odne-
 ham od vsakega mojega načr-
 ta; vendar pa ne smem pustiti,
 da bi se pri glasovanju sedaj
 opustilo tudi točko: da se gla-
 suje, ali da je še vedno v ve-
 ljavi, da se dom samo popravi.
 Naj bo vsem znano, da bi se
 moral prej preklicati sklep
 konvencije, nego bi se zamoglo
 uveljaviti iniciativni predlog
 društva št. 144. Radi tega smo
 bili glavni odborniki opravičeni
 uvrstiti v glasovnico točko, da
 se preklicata sklep konvencije, če
 smo hoteli odobriti iniciativni
 predlog društva št. 144. Da
 smo tudi uvrstili to, da naj
 glavni odbor določi prostor,
 kje naj bi dom stal, je tudi sa-
 mosebi umevno, da članstvo
 samo tega storiti ne more; za-
 kaj vendar nosimo imena glavnih
 uradnikov?
 Navzlic temu pa izjavljamo
 vseeno, da je nam glav. uradni-
 kom (upam, da vsi mislijo z
 menoj), vseeno, naj se določi
 to ali drugo. Mi takoj odne-
 hamo od izdane resolucije; jaz
 to od moje strani rad storim,
 ker ne maram, da je le eno dru-
 štvo v nasprotju z določbo
 glavnih uradnikov. Ako zamo-
 re kdo drugi bolj in bolj ko-
 ristno izpeljati zadevo Jednoti-
 nega doma, naj se izkaže z do-
 kazi. Jaz tudi dovoljujem, da

ULTIMATUM PREMOGARJI V OHIO V ZADREGI

Columbus, O., 29. junija. —
 Če se unijski premogarji v Ohio
 ne vrnejo na delo do 15. julija
 t. l. za \$5 dnevne plače, bodo
 operatorji raznih prēmogovni-
 kov pričeli obratovati z neunijski-
 mi premogarji.
 Tako se je sklenilo danes na
 seji izvrševalnega odbora Zve-
 ze premogovnih operatorjev v
 državi Ohio; za ta sklep se je
 soglasno glasovalo. Na tej kon-
 ferenci je bilo zastopanih 75
 operatorjev, kar tvori 90%
 produkcije premoga v Ohio.
 Na podlagi \$5 osnovne dnev-
 ne plače se je določilo premo-
 garjem 78 centov zaslužka od
 ene tone, in sicer: 11 centov za
 kopanje premoga z velikim vr-
 talnim strojem, 9 centov z ma-
 lim strojem in 58 centov za na-
 kladanje.
 Pričakuje se, da premogarska
 unija te ponudbe ne bo
 odobrila. Njeni zastopniki in
 uradniki se niso o tem še nič
 definitivno izrekli; čakajo še
 od operatorjev obvestila.
 Na zadnji seji operatorjev je
 bilo sklenjeno, da se bo skušalo
 podvzeti direktne posvetovalne
 korake med družbami in pre-
 mogarji; toda ta načrt se je
 izjalovil. Če bodo premogarji
 še sedanji ultimatum zavrgli,
 potem je pričakovati hude bor-
 be med unijo in operatorji.
 Tudi premogovniki v državi
 Ohio že ne obratujejo od 1.
 aprila t. l., ko je znana jack-
 sonvillska pogodba stopila iz
 veljave, ki je določala \$7.50
 dnevne plače premogarjem. Do-
 sedaj so bili vsi poizkusi za-
 man, da bi se doseglo spora-
 zum, ali obnovilo pogodbo.
 Ohijjski operatorji se izgovar-
 jajo, da ne morejo dovoliti pre-
 mogarjem toliko plače, ker jim
 delajo veliko konkurenco neunijski
 premogovniki v zapadni
 Virginiji in Kentucky. Vsled
 te stavke je v Ohio prizadetih
 okrog 15,000 unijskih premo-
 garjev.
 Novo krajevno društvo.
 Mjnuo nedeljo, dne 3. julija
 je bilo v Bessemer, Pa., usta-
 novljeno novo društvo, ki se je
 priklopilo k naši Jednoti, in si-
 cer društvo sv. Antona Pado-
 vanskega, št. 222; ustanovnih
 članov in članic je deset in tri-
 je člani mladinskega oddelka.
 Pri ustanovitvi sta bila navzo-
 ča brat glavni predsednik K. S.
 K. Jednote in urednik Glasila;
 prihitel je k ustanovitvi tudi
 brat John Pelhan, tajnik dru-
 štva št. 153 v Cannonsburg,
 Pa. To je ravno 30. krajevno
 društvo naše Jednote v Penn-
 sylvania. Želimo mu mnogo
 uspeha!
 se lahko uvrsti v glavni odbor
 še več mož, ki bi znali za pravo
 pet do rešitve vprašanja Jed-
 notinega doma.
 Teh vrstic naj noben član
 ali članica ne smatra, da sem s
 tem delal sebično ali za katero
 stran (podjetje) morda delal
 reklamo; tega ne; pač pa sem
 hotel, da veste, kako stvar ob-
 stoji in kako da želim jaz, da
 bi se ta zadeva prej ko mogoče
 in bolj zadovoljno rešila.
 A. Grdina, glav. predsednik.

USPEŠNA LETALCA

Honolulu, Havajsko otočje.
 30. junija. — Včeraj zjutraj ob
 9:05 uri sta se ustavila na tu-
 kajšnjem Wheelerjevem letali-
 šču oba pogumna ameriška avi-
 jatika, poročnik Lester Mait-
 land in Albert Hegenberger, ki
 sta z velikim Fokkerjevim mo-
 noplanom prvi preletela paci-
 fiki ocean, razdaljo 2,400 milj
 med Kalifornijo in Havajskim
 otočjem. Za ta polet sta rabila
 35 ur in 57 minut. To je v
 zgodovini prvi slučaj, da je kdo
 z aeroplanom preletel veliki Pa-
 cifik, ne da bi se kaj vstavil.
 Navedena sta zapustila me-
 sto Oakland, Cal., v torek zju-
 traj ob 7:08.
 Na obrežju poleg Wheelerje-
 vega letališča je letalca čakala
 cela flotila aeroplanov in ju
 spremlila do cilja; letalca sta
 imela še okrog 200 galon gazo-
 lina v rezervi. Velika množica
 domačega ljudstva je čakala
 pogumna Američana že več ur;
 ko sta pa uspešno dospela na
 cilj, so ju domačini navdušeno
 pozdravili. Oba letalca sta bila
 zelo utrujena, lačna, žejna in
 zaspana. Ko sta se do dobrega
 okrepčala, sta se podala počiv-
 vat. Slovesen sprejem v po-
 čast tema letalcema se vrši ju-
 tri. Kdaj se vrneta nazaj, še
 ni določeno.
 Za svoj uspešen polet bosta
 dobila \$25,000 nagrade.
 Poročnik Maitland je doma iz
 Milwaukee, Wis., in oženjen.
 Iz označenega mesta se sem-
 kaj brzojavlja, da mu namera-
 va mesto Milwaukee in država
 Wisconsin ob njegovem povrat-
 ku prirediti zelo slovesen spre-
 jem. Maitlandov tovariš, po-
 ročnik Hegenberger je tudi
 oženjen in oče dveh otrok.
 PROMOCIJA SLOVENSKEGA
 DUHOVNKA
 Dne 15. junija t. l. je bilo na
 sloveči Katoliški univerzi v
 Washingtonu, D. C., promovira-
 nih 384 slušateljev, ki so dobili
 razne častne naslove. Med te-
 mi je bil Rev. John L. Zaplotnik,
 bivši slovenski župnik v
 South Omaha, Neb. Po dvelet-
 nem študiranju cerkvenega
 prava na tej univerzi, je bil
 Rev. Zaplotnik označen dan
 promoviran doktorjem kanonič-
 nega prava (J. C. D.)
 Rev. Zaplotnik je že več let
 član naše K. S. K. Jednote; spa-
 da namreč k društvu sv. Cirila
 in Metoda, št. 90. Čitateljem
 Glasila je gotovo še v dobrem
 spominu, ker je v naših pred-
 lah priobčil že več važnih zgo-
 dovinskih črtic, tako je tudi
 prestavil znano Stevensonovo
 povest Dr. Jekyll & Mr. Hyde.
 Rev. John L. Zaplotnik je bil
 rojen leta 1883 v Lužah pri
 Kranju. V Ameriko je prišel
 leta 1902 in je študiral v seme-
 nišču sv. Pavla v Minnesoti. V
 mašnika je bil posvečen 12. ju-
 nija, 1908; devet dni kasneje
 je pa pel novo mašo v cerkvi
 sv. Elizabete v Minneapolis.
 Od tedaj pa do leta 1825 je
 opravljal slovensko-hrvatsko
 župnijo v South Omaha, Neb.,
 nakar se je na željo njegovega
 škofa podal študirat na katoli-
 ško univerzo v Washington, D.
 C. Veleč gospodu doktorju na-
 še iskrene čestitke!

Društvena naznanila in dopisi

Naznanilo in vabilo na piknik.

Kakor je bilo že poročano v Glasilu, št. 24, bo naše društvo sv. Cirila in Metoda, št. 8, Joliet, Ill., priredilo svoj piknik ali izlet dne 10. julija t. l. na Gajetovi farmi Homewoodu. Zato se prosí in vabi vse članstvo, da se v polnem številu udeleži tega piknika.

Zaen uljudno vabimo in prosimo tudi druga in okrajna društva naše Jednote, kakor tudi vse druge Slovence in brate Hrvate, da nas na ta dan po setijo.

Kar se tiče pijače in jedil, bo z vsem preskrbljeno; odbor ima vse to že urejeno, da ne bo nihče lačen, niti žejen. Naša mladina se bo tudi lahko zabavala s plesom, ker bo v ta namen preskrbljeno z izvrstno godbo.

Zatorej ne zamudite tega piknika, pridite vsi! Na veselo svidenje dne 10. julija v Homewoodu!

Odbor.

VABILO NA SEJO

iz urada društva sv. Petra, št. 30, Calumet, Mich.

Članstvu imenovanega društva se uradno naznanja, da se vrši prihodnja seja dne 10. julija, takoj po prvi sv. maši v navadnih prostorih.

Na to sejo so pozvani vsi člani, da se iste polnoštevilno udeležijo. Na dnevnem redu bo razmatranje in glasovanje glede Jednotinega doma in še nekaj drugih važnih točk lokalnega društvenega poslovanja.

Vsako nezadovoljstvo ali druge opazke se ima rešiti na tej seji in sklep iste vpoštevati.

Pozdrav vsemu članstvu K. S. K. Jednote.

Matt F. Kobe, preds.,
John R. Sterbenz, tajnik.

iz urada društva sv. Jožefa, št. 41, Pittsburgh, Pa.

Vsi člani in članice gori imenovanega društva ste uljudno proseni, da se zagotovo udeležite prihodnje redne društvene seje dne 10. julija, 1927.

Na seji meseca julija se bere šestmesečno poročilo društvenega odbora, računi itd., torej naj vsak, ki se smatra za dobrega člana, udeleži te seje, da sliši, koliko je naše društvo napredovalo v prvi polovici tekočega leta. Ob enem naznanjam, da smo prejeli iz glavnega urada glasovnice za splošno glasovanje v zadevi novega Jednotinega doma. Vsak zaveden član naj pride na sejo, da podpiše glasovnico, ker to se tiče vseh skupaj, ne pa samo nekaterih.

Dne 10. julija bomo imeli na dnevnem redu za rešiti še nekaj važnih točk, tukaj omenim samo eno: Naše društvo praznuje v tekočem letu svoj 30-letni jubilej, to je naše društvo obhaja leta 1927 30-letnico svojega obstanka. Brez dvoma je to nekaj lepega in važnega za vse člane in članice društva. Zatorej bi se pač spodobilo, da bi se celokupno članstvo nekoliko potrudilo kakor tudi vsak posamezni član nekoliko pripomagal, da bi se v tekočem letu pridil zabavni večer, ali kaj sličnega v ta namen, oziroma da na primeren način proslavimo 30-letnico našega društva; zatorej kdor se ni pozabil, da je član društva sv. Jožefa, št. 41, K. S. K. Jednote, naj pride za gotovo na sejo dne 10. julija, da bomo nekoliko o tem razmatrivali itd. Ni treba pozabiti, da je le v slogi moč! Dolžnost naša je, da vsi skupaj složno delujemo za prosep in čast društva in K. S. K. Jednote!

Ostajam s sobratskim pozdravom,
Josip Valenčič, tajnik.

JAVNA ZAHVALA

iz urada predsednika društva Marije Devise, št. 50, Pittsburgh, Pa.

Dan 26. junija t. l. mi je ostal vedno v spominu. Ta dan smo se podali odborniki, več članstva in drugih prijateljev našega društva skupaj z našim društvenim baseball teamom v Cleveland, O., ki je igral z žogarji društva sv. Jožefa, št. 169 K. S. K. Jednote v Collinwoodu. Bilo nas je približno 100 potnikov. Zbrali smo se kmalu po 7. uri zjutraj na Union postaji in tako odinili vsi skupaj z nedeljskim izletniškim vlakom v našo sosedno državo Ohio, vameriško belo Ljubljano (Cleveland).

Zelo smo bili iznenadeni ne pričakovane ga dogodka na Euclid Ave. postaji v Clevelandu, kjer so nas pričakovali s svojimi avtomobili vsi trije glavni uradniki K. S. K. Jednote, in sicer brat glavni predsednik A. Grdina, brat finančni odbornik John Zulich in brat urednik I. Zupan; bilo je še nad 20 drugih avtomobilov, da so se lahko vsi naši pittsburski izletniki prepeljali v Slovenski Dom na Holmes Ave., kjer smo se malo odpočili. Zatem smo se podali vsak po svoji poti; nekateri k svojim znancem, mi drugi pa v spremstvu brata predsednika Grdina na kosilo. Po kosilu smo se podali zopet v Slovenski Dom, zatem pa k žogometni igri.

Zal, da niso mogli igralci dovršiti svoje cele igre (9 innings), ker je bil že ob 3. uri popoldne prostor oddan drugim, tako da so igralci dovršili samo pet innings.

Po končani igri smo se podali zopet v Slovenski Dom; tam se zopet malo okrepčali z newyorčanom in se tako celo ob zvoku godbe zabavali do 5. ure. Brat glavni predsednik nas je zatem peljal še na večerjo, zatem pa na postajo. Eni so se peljali tja v avtomobili, drugi z taksijem, ostali pa s pouličnimi karami. Vse je bilo veselo in zadovoljnih obrazov. Pa smo se zopet z Special vlakom odpeljali proti našemu dragemu Pittsburghu v posebnem potniškem vagonu. Samo glede odhoda vlaka nazaj smo bili slabo informirani. Eni so trdili, da odhajamo ob 6:10, drugi ob 6:25 eni pa ob 6:45 zvečer. Torej se nam je zakasnelo deset izletnikov, da smo vzeli vlak šele ob 7:50 in dospeli na cilj ob 12:20.

V prvi vrsti zasluži zahvalo naš sobrat glavni predsednik Anton Grdina, ker je imel do delu z nami. Zahvalimo se tudi našemu finančnemu odborniku bratu John Zulichu in uredniku Ivan Zupanu za spremstvo. Hvala tudi cenjenim sobratom in sestram v Collinwoodu za vašo gostoljubnost in postrežbo, katero ste nam izkazali za časa našega bivanja med vami. Ne smem tudi pozabiti zahvale našim Pittsburghanom; vsem, ki ste šli z nami in tako pripomogli do večje udeležbe.

Odbor našega društva je bil zastopan v polnem številu: predsednik Frank Trempus, podpredsednik Josip Sneler, finančni tajnik Math Pavlakovich, pomožni tajnik Mihael Bahör, blagajnik Peter Balkovec, zapisnikar George Krotec in nadzornik John Golobich Jr.; torej je bilo zastopanih sedem društvenih uradnikov.

K sklepu se zahvaljujem še enkrat vsem skupaj in ključem: Na veselo svidenje dne 24. julija t. l. na pikniku na King Tut Grove tukaj v Pittsburghu, kamor vas Clevelandčane z velikim veseljem pričakujemo.

Skupina vdeležencev slavnosti razvitja zastave društva Marija Pomagaj, št. 196, Gilbert, Minn., zbrana pred Gilbert High School.

Nova zastava društva Marije Pomagaj, št. 196, Gilbert, Minn. Mary Peternel, predsednica drži za drog zastave; poleg nje stoji tajnica in organizatorica Helen Yurchich; na drugi strani drži zastavo kvišku blaginčarka Josephine Ulčer. Vse tri so uradnice že od ustanovitve društva.

S pozdravom vam vedno udan sobrat in prijatelj,

Frank Trempus,
predsednik društva št. 50.

iz urada društva sv. Jožefa, št. 53, Waukegan, Ill.

Tem potom se naznanja, da se članstvo tega društva udeleži prihodnje mesečne seje 10. julija polnoštevilno. Na tej seji bo podan polletni račun, razmatrivalo in volilo se bo o popravilu Jednotinega doma, ter ukrepalo in pripravilo vse, kar je potreba za veliki piknik, katerega priredi naše društvo v korist društvene blaginje v nedeljo 31. julija v Možna Park. Torej se še enkrat opozarja vse članstvo, da se gotovo udeleži te seje.

Ako je še kdo, ki redno ne prejema Glasila, naj na listek napiše svoje ime, stari in novi naslov ter izroči tajniku.

S sobratskim pozdravom,

Math Ivanetich, tajnik.

VABILO NA SEJO

iz urada društva sv. Cirila in Metoda, št. 59, Eveleth, Minn.

S tem naznanjam vsem članom našega društva, da se udeležijo seje v polnem številu dne 10. julija po prvi sv. maši v navadnih prostorih. Posebno prosim tiste, ki nikdar na sejo ne pridejo, da se udeležijo te seje, ker imamo več važnih točk na dnevnem redu. Treba se bo tudi pomeniti, kako bomo naredili za nakup ali zgraditev našega novega Jednotinega doma. Prosim vas tudi, da plačujete redno svoje asesmente vsak mesec, kakor se je to vršilo tega pol leta.

S sobratskim pozdravom,

John Bayuk, tajnik.

Uradno naznanilo.

iz urada društva sv. Cirila in Metoda, št. 144, Sheboygan, Wis., se uradno naznanja, da se obhaja v nedeljo, dne 10. julija praznik sv. Cirila in Metoda. Ker je že od ustanovitve društva navada, da se društvo udeleži korporativno sv. maše ob 10. uri, zatorej naznanjam vsem članom, da se zberemo

ravno tako prispevati \$1 v ta namen.

Prosim one, ki še nimajo društvene regalije, naj si isto nabavijo od društvene tajnice. Primeri se večkrat, da se korporativno udeležimo kakoršne koli prireditve in članice korakajo brez društvenih regalij. To nikjer ne naredi lepega vtisa.

Končno naznanjam, da se prične prihodnja seja točno ob drugi uri; torej vsaka se naj požuri, da plača asesment že pred sejo; med sejo se istega ne bo pobiralo. Katera želi ali nerada čaka reda, naj pride plačat na dom tajnice na dan seje; lahko tudi pošljete svoje otroke že predpoldne, da ne bodo vedno motili zborovanja.

S sobratskim pozdravom,

Mary Godez, tajnica,
522 W. Water St.

NAZNANILO IN VABILO
iz urada tajnice društva Marija Pomoč Kristjanov, št. 165, West Allis, Wis.

Tem potom se naznanja članicam društva Marija Pomoč Kristjanov, da imamo svoj piknik v nedeljo, dne 17. julija na prostorih rojaka Wenzel Kozmuth. Želim, da se članice vse udeležite ter pomorete društveni blaginji z vašo udeležbo. Za vse ugodnosti in prijetnosti bo vsestransko preskrbljeno. Obenem vabim tudi naša sosedna društva in pred vsem pa naša društva iz West Allis in Milwaukee, da nas blagovolijo posetiti na ta dan.

Na tem pikniku se bo oddalo tudi pet dobrotkov. Tiketi so v predprodaji za te dobrote in članice lahko iste dobite od vaše tajnice.

Se enkrat prosim, da se rojaki splošno kolikor mogoče udeležijo tega piknika ter pripomorejo do boljše blaginje in do več članic, kajti močnejša je blaginja, večje bo število novih članic.

Prosim tudi, da se članice udeležijo prihodnje seje v polnem številu, kajti na tej seji se bo preresetalo več važnih stvari za dobrobit društva ter ne sme manjkati niti ene članice na tej seji. Torej na svidenje na prihodnji seji dne 10. julija ob drugi uri popoldne.

Za društvo Marija Pomoč Kristjanov, št. 165:

Mary Petrich, tajnica.

Društvo Kraljice Majnika, št. 194, Canonsburg, Pa.

Tem potom naznanjam vsem članicam našega društva sklep zadnje mesečne seje, da se spremeni čas naših rednih mesečnih sej.

Od sedaj naprej se vrše iste vsako drugo nedeljo v mesecu ob drugi uri popoldne in ne več ob pondeljkih kakor dosedaj.

Pozdrav vsem članicam,

Frances Mohorič, tajnica.

ZAHVALA
društva Marije Pomagaj, št. 196, Gilbert, Minn.

Blagoslovljenje in razvitje nove zastave našega društva se

je vršilo dne 12. junija popoldne s sv. mašo ter z veliko udeležbo naših sester, bratov in prijateljev.

Naša dolžnost je, da se v prvi vrsti zahvalimo vsem glavnim odbornikom in odbornici, in sicer glavnemu predsedniku bratu Anton Grdina in njegovi soprogi, predsedniku nadzornega odbora bratu Martin Shukle in soprogi, ter drugi podpredsednici K. S. K. Jednote, sestra Mary Champa in njenemu sinu ter bivšemu drugemu podpredsedniku K. S. K. Jednote bratu Anton Skubicu iz Aurore, ki je bil tudi naši novi zastavi boter. Hvala vsem botrom in botricam; bilo jih je pet parov, imena so: Rudolph Shustarich in soproga, Joe Maren in soproga, Frank Gruden in soproga, Mike Semeja in soproga, Anton Skubic in Mary Peternel. To varšice so bile sledeče članice društva: Rosie Zalar, Anna Kukar, Mary Nosen, Mary Pike, Rosie Ulrich. Vsaka izmed teh je imela svojega tovarša za par. Lepa hvala vsem bratskim društvom K. S. K. Jednote, ki ste se udeležili in prišli tako daleč, da ste našo slavnost povečali. Hvala vam iz Aurore in Biwabik, Eveleth, Virginije, Chisholma in drugih naselbin. Kadar bo pri vas kaj sličnega, vam bomo naklonjenost povrnili. Hvala društvu sv. Alojzija, št. 161 K. S. K. Jednote, ki se je udeležilo s svojo zastavo. Hvala sobratom društva sv. Cirila in Metoda, št. 135 K. S. K. Jednote za udeležbo in bratu Anton Erchulu, predsedniku društva št. 135 za pomoč kot voditelj parade. Hvala tukajšnjemu ženskem društvu sv. Ane, J. S. K. Jednote za njih udeležbo in društvu sv. Jožefa, J. S. K. Jednote in vsem posameznim članom in članicam in slovenskim rojakom.

Najlepšo zahvalo pa zaslužijo Msgr. M. Bilban, ki so zastavo blagoslovili in za njih krasne besede v cerkvi ter v avditoriju. Želim, da bi njih lepe nauke vsakdo za vedno v spominu ohranil. Torej še enkrat vsem skupaj lepa hvala!

Nova zastava pa naj vodi članice po pravi poti. Naj vas drage nam sestre spremlja povsod v seselju in žalosti tekom življenja in naj krasí naše truplo ob naši smrti, ter naj nas spremlja do groba, dušo našo naj pa spremlja v nebeški dom.

Več o tej slavnosti bo gotovo kdo drugi v tem listu poročal.

K sklepu se še članicam našega društva naznanja, da se vse, brez izjeme udeležite mesečne seje dne 10. julija ob 2. popoldne v ravno isti sobi, kjer smo se zbirali, ko smo zastavo blagoslovili. Pridite točno ob dveh, ker imamo več važnih stvari za rešiti, da ne bo katera potem okrog povpraševala, kako smo naredile in koliko smo naredile. Torej pridite vse, da se enkrat naredi red z vsemi vprašanji in odgovori,

Odbor.

tako da bo za vse prav. Še enkrat: Lepa hvala vsem! Članicam se ponovno priporoča za obilno udeležbo na seji 10. julija!

S sobratskim pozdravom,

Za odbor:

Mary Peternel, predsednica,
Helen Yurchich, tajnica,
Josephine Ulčer, blaginčarka.

Društvo sv. Štefana, št. 215,
Toronto, Ontario, Kanada.

V svoji skrajni molčečnosti našega mladega društva, obstoječega komaj šest mesecev, smo si priborili skoraj za dve tretini povečanja v članstvu; zdaj nas je pri tem, še mladom društvu že 43 članov in članic. Smelo lahko upamo, da se bo to društvo vedno širilo; zato pa bodimo vedno vstrajni in pripravljeni, da sprejmemo še veliko naših rodni bratov pod okrilje naše sobratske organizacije K. S. K. Jednote.

Ce pogledamo malo nazaj, bomo takoj izprevideli, da so se razmere tudi tukaj v Kanadi veliko predručile. Današnja generacija je prišla do spoznanja, da človek ne more živeti in napredovati brez skupne družbe, in to mu daje v največji meri bratska ali podporna organizacija, kjer si lahko vsakdo zagigura svojo bodočnost. Človek zna ceniti svoje dobre delo šele potem, ko ga potrebuje; v tem smo osobito prizadeti vsi inozemci, ki se nahajamo v tujini.

Ozrmo se torej malo onstran naše granice, kako se imajo naši sobratje in sestre v Združenih državah. Tam je vse lepo in skupno organizirano življenje; toda vse drugače se imamo pa mi tukaj v po zimi mrzlih kanadskih provincih. Torej Kanadski Slovenci! Zbudimo se in stopimo ob stran naših ameriških sobratov ter sester, in upajmo, da bomo tudi mi enkrat dospeli do zaželjenega cilja!

S sobratskim in rojaškim pozdravom,

Victor Kochevar, tajnik.

Vabilo na piknik.

Društvo sv. Antona Padovanskega, št. 216 v McKees Rocks, Pa., priredi svoj prvi letni piknik v nedeljo dne 10. julija na Lich farmi, McKees Rocks, Pa. Tam je lep hribček, krasen gozdič in zelena travica za odpočitek trudnih. Za plesajelne bo tudi lep prostor ali plešišče.

Torej prav uljudno vabimo člane in članice našega društva, da se udeležijo tega piknika. Dajljeprosmo tudi vsa slovenska in hrvatska društva okrog Pittsburgha, da se udeležijo našega piknika. Na istem bo dosti gorke janjetine in hladne kapljice; sviral bo dobrozanni orkester; vstopnina 25 centov za osebo; čisti prebitek je namenjen za društveno blaginjo. Za dobro postrežbo jamči

Odbor.

Potopisane črtice iz Minnesote.

(Piše glavni predsednik K. S. K. J.)

Prireditve v Virginiji.

Ta prireditve se je vršila dne 6. junija (v ponedeljek večer), po mojem prihodu na Eveleth. Mesto Virginia, Minn., slovi kot največje mesto železnega okrožja. Tu je osobito razvita lesna industrija, kajti na Virginiji je največja parna žaga na celim svetu; to pa radi ugodnosti, ker so daleč naokoli lepi minnesotski gozdovi; les iz teh gozdov se rabi za izdelovanje papirja in za druge stvari; material prihaja tudi iz Kanade po vodi, kar je zelo praktično za žage na Virginiji.

To mesto je oddaljeno le nekaj milj od Eveletha. Naša K. S. K. Jednota ima tukaj dvoje društev, št. 16 in 202 moško in žensko.

Prireditve se je vršila v velikem avditoriju katoliške šole, kar rabijo za vse slične prireditve raznih katoliških društev, tako tudi znanega reda Kolumbovih vitezo. V sredi dvorane so bile mize razpostavljene v krogu ter prirejena večerja za vse goste obeh društev in povabljenec. Navzoči so bili tudi štirje duhovniki, in sicer: Rev. Walsh, Rev. Stukel, Rev. Sedej in Rev. Solar, slednji trije Slovenci. Zraven teh so sedeli glavni uradniki Grdina, Champa, Shukle ter mestni odbornik Mr. Brince iz Eveletha. Večeru je predsedoval sobrat predsednik društva sv. Jožefa, št. 6, Math Prijanovič, ki je pozval k besedi najprvo domačega g. župnika, zatem ostale gg. duhovnike ter povabljenе uradnike in goste. Vsi so izražali svoje zadovoljstvo ter mnogo uspeha krajevnim društvom povodom kampanje.

Slednjič je bila poklicana tudi predsednica društva Marije Cistege Spočetja, št. 202 sestra Ivana Matkovič, ki se je zahvalila udeležencem za poset na tem veseljem večeru. Objubila je, da se bo v kratkem (15. junija) vršil še drugi sestanek, namreč sprejem novih kandidatov za Jednoto.

Prireditve na Evelethu.

Eveleth je že enkrat pokazal, da ljubi in čisti Jednoto ter njene glavne uradnike; to se je pa zopet ponovilo v torek dne 7. junija zvečer. Evelethska društva so priredila sijajen večer, ki mi bo ostal dolgo časa v trajnem spominu. Kakor že enkrat poprej, je nam bil tudi ta večer mestni avditorij na razpolago. Tukaj je bilo veliko miz obloženo s okusno večerjo ter cveticami. Poleg domačega g. župnika Rev. Antona Leskoveca sta nas tudi počastila s svojo udeležbo Rev. John Jerše iz Aurore in Rev. Al. Pirnat iz New Dulutha; slednji je s seboj pripeljal še sledeče goste: brata Frank Vesela in soprogo; John Skulja in soprogo ter brata Joe Blatnika. Stolaravnatelj tega večera je bil brat Louis Gouze, predsednik društva sv. Cirila in Metoda, št. 59; otvoritev je opravil g. Leskovec z molitvijo, nakar so bili predstavljeni vsi uradniki in uradnice evelethskih krajevnih društev. Nadaljnji govor je imel Rev. Pirnat iz New Dulutha, zatem pa Rev. Jerše ter glavni uradniki Grdina, Champa in Shukle. Pozvani so bili k besedi še drugi gostje; med temi je bil tudi mestni odbornik Mr. Geo Brince, ki je govoril v angleščini, dalje Mr. August H. Bratulich, uradnik mestnega šolskega odbora ter Mr. Geo Kotze. Večer je potekal poln veselja in navdušenja ob veliki udeležbi občinstva. Iz govorov se je spoznalo, da se goji na Evelethu veliko zanimanje za rast in blagor naše Jednote in za medsebojni sporazum. Govorniki so se izražali še za mnoge slične prireditve.

Malo pred polnočjo se je vršil slovesen sprejem 12 kandidatov odrastlega oddelka; to je

bil kot zaključek uspešnega večera. Vsi smo se razhajali zadovoljni ter veselih obrazov, zavedajoč se, da je evelethska naselbina na železnem okrožju dobro organizirana, kjer vlada prava sobratska in sosestrska sloga in zanimanje za našo K. S. K. Jednoto.

Izlet na farne v Greaney.

Naselbina Greaney je oddaljena kakih 40 milj od Eveletha; tukaj živijo naši slovenski farmarji, kamor so se naselili že pred kakimi 25 do 28 leti. Dosedaj si nisem predstavljal, koliko naših slovenskih korenin, rekel bi, junakov ali stebrov kmetijskega stanu živi tukaj. Na Greaney živi bližnja sorodnica moje žene, namreč družina Ignac Babicha. Sprva sem menil, da je tu sem zašel le eder ali par takih naseljencev, zdaj sem se pa prepričal, da jih je mnogo več. Greaney je prava in skoro ena izmed največjih slovenskih farmerskih naselbin v Ameriki; računa se jih nad sto kmetov, ki so si sami pretvorili gozd in šumo v lepa rodovitna polja in travnike. Sicer niso tako skupaj naseljeni kakor v naši stari domovini, kajti to je nemogoče, ker ima vsak farmar po 160 akrov zemlje in še več. Da si tujec ogleda posestvo enega takega farmarja, vzame že en dan; to je torej vzrok, da so ti kmetovalci tako daleč drug od drugega naseljeni. In če vpoštevamo še pota po teh krajih, potem lahko razumemo, kake ugodnosti se nam nudijo za organizatorično delo.

S pomočjo že omenjene družine Babich smo obiskali le nekaj sosedov ter jih povabili na dan 10. junija v stanovanje na razgovor glede ustanovitve novega društva.

Sosedje so se zares odzvali v zadostnem številu ter bili pri volji za ustanovitev. Takoj se je prijavilo devet ustanovnih članov, kasneje pa še enkrat toliko. V začasni odbor so bili izvoljeni predsednik John Skrabba, tajnik Frank Babich, blagajnik pa Ignacij Flak. Prvi dan so se priglasili ali vpisali še sledeči: Viktor Zgajnar, Peter Skrabba, Joe Skrabba, Mary Flak, Frank Starich in Frank Babich. Sklenili so, da se zberejo zopet prihodnje nedeljo pri farni cerkvi sv. Brigite in izbralo se je tudi to ime za društveno patrono. Zaprisega in sprejem novega društva je bila določena za par dni kasneje, ko bodo listine od vrhovnega zdravnika potrjene in ko se prijavi še več kandidatov; to je bilo določeno za nedeljo 19. junija.

Glede naseljencev v Greaney naj izrečem s tem moje častitke vsem na njih vstrajnosti, ker so tekmovali toliko let težavnega in naporega dela in tako daleč od mesta in cerkve še vedno ohranili svoje globoko versko prepričanje, slovensko govorico celo pri otrocih ter običaje in pravo zastopnost med seboj.

Farmarji tukaj imajo eden drugemu jednako primerne svoje domove, hiše in druga poslopja; redijo živino, perutnino in konje; pa tudi brez avtomobilov niso, kar jim omogočuje, da se med seboj bolj lahko shajajo.

Ni dvoma, da bo to naše novo društvo na Greaney rastle in hitrih korakov napredovalo. Imajo lepo novo cerkev in župnišče; tukaj pastiruje in župnikuje Rev. Sedej, ki pa opravlja poleg tega še eno faro (Cook).

Po dolgih letih, katere so morali ti farmarji prestati s čiščenjem ozemlja, kopanjem močnih korenin iz zaraščenega tisočletnega gozda, so navzlic vsem težavam vstrajali in se danes doživljajo boljše čase. Hudo jim je bilo sprva, ko niso imeli sredstev in ne denarja in pa še male družine (otroke). Takrat tudi še ni bilo ugodnih cest, ne avtomobilov; ko so po-

trebovali zdravnika, je dotičnik računal od \$30 do \$50 za en sam obisk, po razdalji.

Danes se pa razmere izboljšujejo; imajo že lepe ceste in svoje avtomobile; družine jim že doraščajo, da se njih otroci ženijo in možijo ter s tem naselbino večajo. In ker imajo dovolj zemlje, isto lahko delijo družinam (sinovom in hčeram); za gradbo hiš imajo vedno dosti lesa na razpolago. Baš sedaj se gradi zopet v bližini cerkve novo šolo, kar je znamenje, da ta naselbina vedno bolj in bolj napreduje. Le tako naprej, naši vrli farmarji na Greaney, pa bo to pristna ameriška slovenska gruda!

Prireditve na Gilbertu.

Tudi dolgo zaželeni dan na Gilbertu je prišel na vrsto; to je bil dan naših žena in deklet, namreč dan društva Marije Pomagaj, št. 196 K. S. K. Jednote. Ta ves dan je bil izbran za 12. junija povodom razvite zastave omenjenega društva, ki je še zelo mlado.

Gilbert je prijazno mesto, kakih šest milj oddaljeno od Eveletha proti Aurori. Kakor drugo, tako je tudi tukaj; naseljenci živijo tukaj, kjer so se nastanili s svojimi hišami in družinami, drugače pa ni na Gilbertu posebnega življa, ker ni nikake industrije. Na delo se morajo naši rojaki voziti drugam; v okolici je le nekaj malega in nekaj mestnega dela; zato je v Gilbertu vse bolj mirno in tiho, vse le bolj počasi. V nedeljo, 12. junija pa je bilo tudi tukaj nekaj bolj živahnega.

Vrle ženske uradnice, ki so že itak dokazale rekord napredka, so priredile velik dan za praznovanje blagoslovitve društvene zastave; to društvo je staro šele eno leto in pol.

Že ob 8. zjutraj so se začeli društva zbirati za parado in korakanje. Določeno je bilo, da se bo vršilo blagoslovljenje ob 9. uri v cerkvi sv. Jožefa na Gilbertu, kjer službuje že dolgo let Msgr. Math Bilban. Kmalu je bila na mestu mestna godba, katero so si iz naklonjenosti pridobile naše društvene od mestne oblasti zastoj. Društva so se zbirala nagloma in kmalu se je razvila dolga vrsta v paradi po glavni cesti mesta, da je odkorakala v spremstvu udeležencev z osmimi zastavami v cerkev k službi božji. Vhod na glavni cesti in pred cerkvijo so krasili mlaji, ozaljšani z zelenjem in rožami ter primernim napisom.

V vrsti, ako sem prav videl, je bilo pet parov botrov, kajti pred altarjem je bilo napetih 10 trakov. Jako lep je bil v paradi nastop mladih, belo oblečenih deklic, ki so na trakovih nosile zastavo v cerkev. Tudi mladinski oddelki je imel svojo skupino v paradi. V cerkvi je bilo na koru lepo petje; po blagoslovljenju se je pričela sv. maša ter pomembna pridiga v namenu takega praznovanja. Po sv. maši se je zopet razvila parada s hriba na glavno cesto in na drugi strani nazaj proti višji šoli, kjer se je imela vredna slovenska slavnost. Pred poslopjem velikega šolskega poslopja je bila pa vsa skupina slikana; iz te slike je razvidno, da je bila udeležba velika, ako pomislimo naselbino ter razdaljo med sosednimi naselbinami ter rani jutranji čas. Ob 10:30 je bilo slikanje že gotovo. Nekatera društva so se takoj vrnila na svoje domove, drugi so pa odšli v avditorij označene šole, kjer so oddali svoje darove slavljenju, oziroma društvu, belo oblečena deklica, hčerka društvene predsednice je nekaj deklamirala in podarila šopke cvetic. Zatem je predsednica predstavila občinstvu vse zastopnike društev in goste, glavne uradnike ter iste v imenu društva lepo pozdravila, zaeno je omenila, da je v avditoriju vse pripravljeno za obed ter da se bo popoldne ond nadaljevalo

Moderni prednost dobi svojo izbiro v Camel

DANASNJE dni se izraža Camel kot idealna cigareta. Ta doba je najbolj izbirna izmed vseh, in Camel je prva na vrsti. Okus in izrazitost Camel prihajata od najboljšega tobaka, kar ga raste. Vodi k najvišjemu užitku v kajji.

Nikdar ne boste dobili večje temeljne dobrote kot v tej priljubljeni cigareti. Vaše zadovoljstvo bo potrdilo splošno izbiro modernih kadilcev.

Da boste vedeli, kako mila in mehka zamore biti kakovostna cigareta,

"Imajte Camel!"

© 1927, R. J. Reynolds Tobacco Company, Winston-Salem, N. C.

s programom.

Nato so zopet nekateri odšli na domove, drugi so se pa udeležili banketa, ki je bil pripravljen v obilici za mnoge povabljenec. Na banketu je bil tudi mestni župan Dr. Barrett, glavni uradniki Grdina, Champa, Shukle, bivši podpredsednik K. S. K. Jednote, brat A. Skubic, Msgr. Bilban, mestni uradnik Leo Kukar in še več drugih odličnih gostov iz bližnjih naselbin.

Popoldanska udeležba je bila srednja, kajti ljudje so se razkropili na vse strani. Od zgodnjega jutra, ko so se zbirali za parado niso mogli ostati na slavnosti ves dan; mnogi so bili tudi oddaljeni, kjer so pustili svoje družine doma, drugi so pa imeli zopet druga pota. Večina je bila prepričana, da naj bi se slavnost vršila raje popoldne radi oddaljenih gostov ter društev; na ta način bi bilo mogoče lažje ostati dalj časa na slavnosti.

Vseeno pa je bil popoldanski program izvršen po namenu slavnosti. Ob otvoritvi so zapeli znano slovensko himno, "Hej Slovani." Pri tej slavnosti je predsedovala predsednica društva sestra Mary Peternel. Prvi je pozdravil navzočih mestni župan Dr. Barrett, zatem Rt. Rev. Msgr. Bilban; sledila je deklamacija hčerke predsednice, ki je izročila šopek cvetic glavnemu predsedniku in drugi podpredsednici. Poklicani so bili botri in botra zastave ter drugi zastopniki iz sosednih mest, Chisholma, Virginije, Eveletha in Aurore. Po dokončanem programu se je praznovanje nadaljevalo v Moose dvorani s plesom in drugimi zabavami. (Konec prihodnjic).

Peneča kupica je ozka brv do prazne sklede.

Karijera marsikoga se pričinja ter konča pri čisti juhi.

VESTI IZ JUGOSLAVIJE.

Smrtna nesreča na kamniški železnici.

Dne 2. junija popoldne, nekaj minut po 12. uri se je pripetila na kamniški progi blizu Domžal težka nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev. Ravno v trenutku, ko se je blizal kamniški vlak, je šla preko proge 52-letna kmetica Marija Iznikova. Hotela se je vlaku izogniti šele v prav zadnjem trenutku, vendar pa je bilo že prepozno. Vlak jo je podrl na tla in ji prebil lobanjo ter težko poškodoval po rokah in nogah. Vlak se je nato ustavil. Železniško osebje je težko ponesrečeno Ustnikovo naložilo na vlak, ki jo je pripeljal v Ljubljano. Z glavnega kolodvora se Ustnikovo prepeljali z vozom rešilne postaje v bolnišnico, kjer je pa že čez pol ure izdihnila.

Smrtna nesreča. Ponesrečil se je smrtno dne 2. junija g. Janez Podbregar, lesni trgovec in posestnik v Stegnah. Padel je v Prevojah z motornega kolosa, hoteč se umakniti neke mu vozniku, pri tem pa zadel z glavo ob neko drevo s tako silo, da si je razbil lobanjo. Mrtevga so pripeljali še isti dan zvečer na njegov dom.

Na smrt obsojeni morilec Karle Sešerko, ki je vrzel svojo ženo v Dravo ter jo s silo utopil, je bil pomiloščen na do smrtne ječo.

Utopljenec. Dne 31. maja se izvele izpod jezga pri Žrnovci žagi v Bočni, v kraju Gornji grad truplo Jožeta Menčka, samskega splavarja ter dninarja iz Kroke. Ljudje govorijo, da ga je gnala v prostovoljno smrt izguba rojstne hišice, najbrž pa se mu je zmešalo. Samomori so v Gornjegrajskem kraju zelo redki in v okolici župnije Bočna ne pomnijo najstarejši, da bi si bil kdo sam končal življenje.

Ponesrečenca pripeljali s čolnom.

Posestnik Franc Rogelj iz Podpeči je vozil v torek popoldne s dvovpreznim vozom drva. Pri tem so se mu konji zapletli v jermenje, ki ga je hotel Rogelj odmotati, nakar je Rogelj dobil težak sunek z ojesom v prsa. Domači so poklicali zdravnika, ki je dognal težke notranje poškodbe, vendar pa je odsvetoval, da bi ga prepeljali z vozom v bolnico. Roglja so potem naložili na čoln in ga pripeljali v Trnovski priistan, kjer je ponesrečenca naložil avtomobil ljubljanske rešilne postaje in ga prepeljal v bolnico.

Smrtna kosa. V Stožicah je umrla Marija Bolka, stara čez 60 let, ki je že več mesecev bolehal in preležala v postelji. V ljubljanski bolnici pa je umrla Terezija Dečman, žena posestnika na Ježici.

Mohorjeva družba se jeseni preseli iz Prevalj v Celje. V ta namen je kupila v Celju veliko Kosovo hišo na najbolj prometnem kraju. Hišo bo preuredila v tiskarno in poslovne prostore. Celje bo z novo tiskarno veliko pridobilo.

Nekdo je prišel na policijo, če ga pustijo k vlomilecu, ki je vlomil v njegovo stanovanje. — "Kaj pa mu hočete," ga vpraša službujoči stražnik. — "Vprašal bi ga le, kako je napravil, da je prišel v stanovanje, ne da bi ga moja žena slišala; jaz namreč to

že deset let poskušam, pa mi ne uspe."

V brivnici: "Ah, prosim, ne ostržite mi lase prekratko, sicer me bodo imeli za mojo ženo."

Kmečka gospodinja: "Tu imate nekaj. Hudo je biti hrom, vendar pa Boga zahvalite, da niste slep, to je še mnogo hujše."

Berač: "I, seveda je. Ko sem kot slepec beratal, so mi ljudje vedno ponarejeni denar dajali."

VAŽNO!

Odbor Slovenske Hranilnice je pri svoji redni seji določil, da se plača vsakemu vlagatelju, kateri vloži denar pri nas med prvim in petnajstim julijem, obresti po 5% že od prvega julija.

Torej je lepa prilika za vsakega, da vloži svoje prihranke na višje obresti ter s tem pomaga sam sebi in drugemu.

Hranilnica je odprta vsak večer od 6. do 8. ure, izvzemši ob sredah.

THE INTERNATIONAL SAVINGS & LOAN CO.

6235 St. Clair Ave. Cleveland, O.

DAVKI-TAXES

Plačajte vaše davke pri SLOVENSKI HRANILNICI 6235 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Odprto tudi zvečer od 6 do 8 ure, samo v sredo zvečer ne.

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Izšla vsak tork.

Lasina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Zvezi slovenskih Američanov

Uredništvo in upravljalstvo: **CLEVELAND, OHIO.**
Telefon: Randolph 2012

Naročnina: \$0.84
Za poštno: \$1.00
Za inozemstvo: \$3.00

OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CARNOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA
Maintained by and in the interest of the Order.
Issued every Tuesday

OFFICE: 6117 St. Clair Ave. **CLEVELAND, OHIO.**
Telephone: Randolph 2012.

63

KRIČAČEM V ALBUM

Ce človek prebira uredniške članke "Prosvete" zadnje tri mesece, ga nehoti prešine misel: Je-li postala "Prosveta" tudi uradno glasilo naše K. S. K. Jednote ali ne? Mesec za mesecem, teden za tednom posveča v svojih obligatnih številkah po cele uredniške kolone naši Jednoti pod naslovom: "Razlike med S. N. P. J. in K. S. K. J."

Nad vse previdni? in modri? urednik je obdelal že skoro vse točke naših pravil, kakor bi se imela vršiti to leto naša konvencija. Pri vsem tem pa skoro vsako točko tako raztolmači in tako zmrcvari, da so vsa naša pravila od muh; samo pravila S. N. P. Jednote so umestna ter prava.

Že v št. 19 in 20 našega lista smo v uvodniku stavili uredniku slavne "Prosvete" nekaj javnih vprašanj glede čudne načelne izjave S. N. P. Jednote; a do danes se nam še ni stvarno na ta vprašanja odgovorilo. Teden za tednom kričijo "Prosvetarji": "Naša Jednota jamči svojim članom osebno svobodo verskega, filozofičnega, etičnega in političnega prepričanja," med tem pa voditelji označene organizacije ravna jo baš nasprotno.

V zadnji (152.) oblikatni številki čitamo ob sklepu uvodnika sledeče:

"Ustava Združenih držav in ustave in postave posameznih držav Unije ne rečejo nikjer, da moraš vedno ostati katolik, žid, mohamedanec, ateist ali agnostik, če si v Združene države prišel kot katolik, žid, mohamedanec, ateist ali agnostik. Ravnotako ne določajo, da moraš biti vedno enega in istega političnega ali gospodarskega prepričanja. Zakoni za bratske podporne organizacije v državi Illinois nikjer ne rečejo, da imajo bratske podporne organizacije pravico določati, katerim političnim ali drugim organizacijam se smejo njih člani pridružiti ali jih celo kaznovati, ker so nekaj stori, kar ni v nobeni zvezi z bratsko podporno organizacijo, h kateri pripadajo."

Ta odstavek je povsem resničen in pravilen. So pa za razne podporne organizacije od strani državnih zavarovalniških oddelkov še druge postavbe. Tako na primer zavarovalniški oddelek odobrava ustavo in načelo kake verske bratske organizacije (Religious Fraternal Organization), če imajo dotične organizacije v svojih pravilih ali ustavi gotove določbe glede spolnjevanja raznih verskih točk, na primer spovedi in obhajila, se s temi točkami in določbami strinja tudi zavarovalniški departement in celo višje sodnijske Združenih držav. O tem bi urednik "Prosvete" lahko navedel več slučajev. Društvo, ki se ni hotelo pokoriti tozadevnim verskim določbam je bilo suspendano. Suspendacija je odobrilo neko sodišče baš v Chicagu. Pri tem se je sodnik skliceval na pravila Jednote, na katera je vsak član prisegel ob sprejemu v Jednoto. Nikogar se ne sili v Jednoto, ki se ne podvrže izpolnjevanju vseh Jednotinih pravil. To je obvezno za vsako organizacijo, ki je inkorporirana v neki državi.

Jasno je in znano, da sloni naša Jednota tudi na verski podlagi, radi tega se imenuje "katoliška." Nekatoliki nimajo prostora v naših vrstah. Kot taki in za take pa veljajo gotove določbe in pravila. Ta pravila so bila odobrena od zavarovalniškega departementa države Illinois. Torej ne dela naša K. S. K. Jednota nič protiuustavnega in nič nepostavnega.

Kar se pa tiče politične tendence vaše bratske podporne organizacije, morate pa vi sami priznati, da to načelo kršite samo vi. Znano je kot beli dan, da zavzema S. N. P. Jednota povsem stališče socialistične politične stranke. Skoro ves glavni odbor spada k Jugoslovanski socialistični zvezi, nekateri izmed teh glavnih uradnikov so celo uradniki označene socialistične zveze. "Prosveta," glasilo S. N. P. Jednote je največji glasnik in prijatelj socialistov; glavni uradniki S. N. P. Jednote so bili že kandidatje socialistične stranke (a so vedno pogoreli); vedno udrihate po vsem drugem, kar ne trobi v socialističen rog. Vprašamo vas torej: Ali imate sploh pravico določati in priporocati vašim članom, da naj se oklepajo samo socializma? Ali je to jamčenje osebne svobode političnega prepričanja vašim članom? Vse to delate pod krinko blufarije!

V zadevi političnega prepričanja se naša K. S. K. Jednota prav nič ne meša. Vsakemu je dano na svobodo, če drži z republikanci, demokrati, suhači, progresivci ali celo s socialisti; glavna stvar je, da izpolnjuje vsa Jednotina pravila; politika nima v naših vrstah mesta.

Koncem konca se pa za vašo neslano in neumestno blufarijo dosti ne zmenimo. Da bi delali v našem listu za vašo Jednoto tako reklamo, se nam ne zdi umestno. Mi gremo lepim in mirnim potom naprej in vemo, kam gremo. Pišite kolikor hočete o našem načelu in pravilih, priobčite še v celoti naša zadnja pravila, pa ne boste dosegli onega, kar mislite! Naša Jednota je samo v aktivnem oddelku lansko leto napredovala za 1.555 članov in članic, vaša pa za 404! To je precej velika razlika. Ta slab uspeh ste dosegli navzlic temu, da ste imeli glavne uradnike na kampanjskih potovanjih na zapadu, iztoku in severu.

Tudi za letos se nam obeta lep uspeh. Tekom prvih pet mesecev smo napredovali že za 470 članov in članic. Koliko ste pa vi napredovali z vsemi vašimi članki in dokazi, da vlada prava demokracija?! samo pri vaši Jednoti.

Le pišite še o naši Jednoti; to nam nič ne škoduje, ampak celo koristi!

Katoliška društva in naše farše.

(Govor Rev. J. J. Omana na minuli društveni slavnosti v Barberton, O.)

Katoliška društva so bila vedno stebel katoliške Cerkve. Najmanj mi boste to oporekali vi, ki se imate zahvaliti ravno katoliškim društvom, da ste imeli pogum agitirati za svojo lastno ali slovensko župnijo. Koliko je naselbin po naši obsežni zemlji tukaj v Ameriki, ki so mogoče tako velike in Slovenci tako številni, kakor ste tukaj — pa nimajo svoje cerkve, kjer bi slišali besedo božjo v lastnem materinem jeziku. Koliko Slovencev umrje danes brez verske tolažbe, posebnost po premogokopnih krajih in državah. Koliko slovenskih src se topi v obupu in preneha za vedno utripati, predno čujejo sladke besede: "Zaupaj sin, hči. Opušeni so ti tvoji grehi! Pojdi krščanska duša v imenu Boga Očeta, ki te je ustvaril..." Koliko slovenskih otrok več ne oblije očičevalno tok krstne vode, in bodo ostali neverniki, ker ni ne duhovnika ne cerkve med njimi.

Zakaj ta zapuščenost po nekaterih krajih? Zato, ker ni bilo katoliških društev ustanovljenih, ali pa, če so bila ustanovljena, niso katoliška ostala.

Tisti dnevi, ko so hodili slovenski rdeči agitatorji po Ameriki in ustanavljali takozvana nepristranska društva, katera so pozneje potegnili v protikatoliške Jednote, tisti dnevi bodo zapisani v večnosti s krvavimi črkami. To so bili tisti dnevi, v katerih se je sejalo odpadništvo in podivjanost med našo tedaj še dobro slovensko ljudstvo v Ameriki. Da resnično govorim, naj zadostuje v dokaz to, da vam navedem žalostne razmere med našimi odpadlimi rojaki. Med njimi so številne zakonske ločitve; izmed njih prihajajo prvi slovenski kandidatje za ameriške jetnišnice, vislice in električni stol. Ali je morda kateri res tako slep, ali tako nesposoben, da bo trdil, da se dobri in verni katoličani družijo z roparji, tatovi; da pošteni in dobri katoličani eden drugemu žene krajevo. Večinoma vsi sodniki zatrjujejo, da je nevera pot k nemoralu, nemoralna pa cesta do ječe. In vse to se je začelo po največ takrat, ko se je agitiral za neodvisna in napredna? društva in take Jednote; te Jednote so kasneje pokazale svojo pravo protiversko barvo in začela janičarsko delo.

Kjer pa je bilo ustanovljeno dobro katoliško društvo in je naselbina le primerno narastala, tam je bila kmalu zgrajena tudi slovenska katoliška cerkev, po največ krajih tudi katoliška šola; in sedaj so te naselbine v pones in kredit celokupnemu narodu. Pa ne samo, da se je po teh društvih ustanovila župnija; katoliška društva so, kakor sem že rekel, stebel teh župnij in šol; vsak župnik mi bo potrdil, da le s pridnim sodelovanjem katoliških društev, bodisi cerkvenih ali podpornih, je mogoče združiti župnijo in šolo v cvrčev ter napredku, kakoršnega zaslužit. Katoliška društva morajo biti armada, na katero se vodstvo cerkve in šole vedno smelo in z gotovostjo lahko zanes.

Pa ne samo cerkve in šole se opirajo na katoliška društva. Povejte mi, koliko pa je Narodnih domov, pri katerih niso bila baš katoliška društva glavni faktor pri zidavi? Morda je kje kaka bajta, ki je bila zbita skupaj iz samih rdečih plank; toda vi večji in boljši Domovi so zidani — ne rečem samo s pomočjo — ampak z glavnim napotkom katoliških društev. Seveda se potem, ko je delo končano, skušajo vrniti rdeči elementi, da bi krmarili z baroko, katero so zgradili drugi.

Naša slovenska katoliška društva imajo torej zasluge, katerih se jim nikdar ni treba sramovati; to velja tudi glede ohranitve slovenskega jezika po naših farnih šolah. Vsak član ali članica si mora šteti v ponos, da spada k naši dični K. S. K. Jednoti; prav tako si mora šteti vsak član cerkvenega društva, da spada tudi pod okrilje katoliškega podpornega društva.

Barbertonska in druga katoliška društva! Le naprej! Nič se skrivati, nič bati! V deželi svobode živimo, kjer nima nihče pravice zastavljati pot do poštenega napredka in uspehov, ki so nam v kredit. Ameriške slovenske župnije imajo danes na milijone dolarjev vrednosti skupnega premoženja v zemljiščih, cerkvah, šolah in domih. Vse te se imajo zahvaliti katoliškim društvom za začetek in tudi za poznejši procvit; izjeme v tem oziru so le neznatne.

Vprašam vas: Ali ste že kdaj srečali ali čuli o kakem vojaku naših slavnih Združenih držav, ki bi se sramoval trdit, da je ali da je bil vojak in sin našega strica Sama? Ne. Katoliška društva, vi ste pa armada Kralja nebes in zemlje. Ali se boste torej sramovali, da ste v službi, da ste vojaki Njega, kateremu so pokorni vetrovi in morje? Nikoli! Torej Bog živi vsa naša vrla katoliška društva!

Razvoj ameriških železnic.

Nikdo ne bi bil mogel prorokovati razvoju modernega železništva za časa, ko je prva železnica v tej deželi stopila v promet. Bilo je to leta 1827 in njeno ime je bilo Quincy Railroad. Ta je bila konjska železnica, ki je prevažala premož s hriba v dolino. Tiri so bili leseni, z železom na vrhu. Leta 1829 pa je Delaware in Hudson Railroad zgradila prvo ameriško lokomotivo "Skourbridge Lion." Leto kasneje je bila v Philadelphiji ustanovljena sedanja velika tovarna lokomotiv, Baldwin Locomotive Works. Leta 1836 je Norrisova lokomotiva, zvana Washington, vzbudila senzacijo, ko je pokazala, da znaajo lokomotive voziti tudi vkreber. Te prve lokomotive so tehtale manj kot prazen tenk moderne Mogul lokomotive; največjega ameriškega tipa.

Ljudje so bili začetkom polni strahu glede te prometne novotarije. Neki Anglež je pisal, da so bili možgani trgovcev tako zmeneženi vsled hitrosti vožnje iz Manchestera do Liverpoola ali Londona, da so dostikrat pozabili, čemu so šli na pot in so morali pisati domov po pojasnila.

Na otvoritveni vožnji Mohawk in Hudson železnice, predhodnice sedanje New York Central je strojevodja okorno ravnal z izpuhom in dimnikom, dokler ni nastal tako močan prepih. Posledica je bila, da se je tleči pepel smrekovine, ki je služila za kurivo, zakadil proti potnikom, zlasti onim, ki so sedeli na stehi kočij. Odprli so dežnike v obrambo, ali ti so zgoreli kot žigice, obleke so začele goreti in nastala je strašna panika. Ob vsej progii od Albany do Schenectady so stali farmarji s svojimi pripravami tik do tira, da prisostujejo velikemu dogodku. Konji so stori, kar je pač pričakovano od konj ob taki priliki. Splašili so se, skujali se in nastal je splošen beg na vse strani.

Prvi železniški vozovi niso bili nič kaj prijetni. V splošnem so bili natrpani in zrak v teh malih škaflih je bil zadušljiv. Zakurjeni so bili po pečeh, v katerih so gorela drva. Kdor je bil blizu peči, je bil v nevarnosti, da se speče; kdor je bil oddaljen, je zmrzoval. Za spanje je bilo primitivno urejeno. Leta 1867 je neki mla-

denič, Zinemon Pullman, prestal tako strašno noč na železnici, da mu je šinila ideja o spalnih vozovih. Kasneje je iznašel tip spalnih vagonov in ustanovil Pullman Palace Car Co.

Gradnja železniških prog od Atlantika do Pacifika je bila polna romantike. Na koncu proge v gradnji se je nahajalo stalno premikajoče se mesto, ki so ga nazivali "Peklo na kolesih." Čim je gradnja železnice napredovala, se je mesto premikalo naprej. Naložili so vse skupaj na ploščate vozove. Bilo je to kaj neotesano mesto. Le pogosto linčanje je moglo omejevati število umorov na povprečnost enega umora na dan. V tem kočujočem mestu se je tiskal dnevnik, bilo je tam pet razvpitih "dance halls" in 23 gostiln za razvedrilo 3,000 meščanov.

Nastala je razburljiva tekma za hitrejšo gradnjo železnice. Toliko družba Union Pacific, kolikor Central Pacific sta dobili od vlade v dar velikanska ozemlja in finančno podporo v razmerju s številom milj, zgrajenih vsaki dan. Začelo se je delati na tekmo, da se zgradi kolikor mogoče tira vsak dan. Nekega dne je Central Pacific dosegla svetovni rekord za hitro gradnjo železnice; ta rekord ni bil nikdar kasneje dosežen, celo ne z modernimi načini gradnje. V enem dnevu so postavili čez deset milj tira in železniška proga se je pomikala naprej s hitrostjo volovske priprege. Število zaposlenih delavcev je bilo ogromno. Central Pacific je nekajkrat imela na jeth 25,000 delavcev in tride set naloženih ladij jo prevažalo potreščine po morju.

Težkoče gradnje na zapadu so bile dostikrat velikanske. Na primer, Canadian Pacific je prišla do močvirja, ki so ga de velike globočine napolnili s kamenjem in peskom. Ali ko je vlak šel čez nasip, se je tresel kot žilica in tir se je zvijal kot kača. Nekje je odtok vode bil tako silen, da se je proga dostikrat zmaknila za deset čevljev v enem dnevu.

Tekma v gradnji je tupatam povzročila spopade. Ob reki Rio Grande sta dve družbi skušali prisvojiti si pravico pot skozi tesno sotesko. Ko je ena družba izvedela o gradnji druge, je začela burna tekma, kajti kdor je prvi prišel, je dobil lastninsko pravico. Prva skupina delavcev, ki je začela tam kopati, se je utaborila s puškami v roki. Ko je kmalu potem prišla na mesto skupina delavcev konkurenčne družbe in je uvidela, da pride do boja, se je umaknila in prepustila pozicije konkurentu.

Do leta 1850 so se gradile železnice večinoma le na vzhodu in železniška mreža je bila tedaj 9,000 milj dolga. Na jugu in po srednjem zapadu je bilo malo železnic. Od leta 1850 do 1860 pa je železniška mreža na trikrat toliko. To desetletje je bilo doba velike prosperitete in podaritve ogromnih površin zemlje, kakor tudi denarne podpore s strani federalne in državnih vlad so pospeševale gradnjo novih železnic. Največji "grant" (dar javne zemlje) je bil onj federalne vlade državam Illinois, Mississippi in Alabama, kakih 4,000,000 akrov v svrhu, da pomagajo h gradnji Illinois Central železnice med Chicagom in Mehikim zalivom. Illinois je podelil železnici lastninsko pravico do proge 200 čevljev široke ob vsaki strani tira, kakor tudi do zemljišč, ki so se raztezala do šest milj daleč od tira zaporedoma na levo in desno stran tira. Ta podelitev zemljske lastnine je služila kot vzorec za mnogo dičnih subvencij. Illinois Central je tako dobila od države Illinois dva milijona akrov najboljših zemlje v državi.

Po civilni vojni je prišla doba živahne gradnje. "Boom"

je trajal od leta 1867 do pání leta 1873. Železniška mreža se je povečevala za 4,400 milj vsako leto.

Desetletje od 1880 do 1890 je bila doba največjega razvoja železnic; 70,000 milj novih prog se je zgradilo v tej dobi. Te proge so bile večinoma v centralnih in zapadnih državah. Divje spekulacije so bile značilne za dobo od civilne vojne do leta 1884. Dostikrat so zgradili železnice po pokrajinah, ki so se morale šele razviti, da bi se promet izplačal. V takih slučajih so bile železnice na mestu še pred naselniki, na mesto narobe. Posledica je bila, da je bilo več železniških prog za mnogo let na zgubi.

Razdobje od 1884 do danes lahko nazivamo dobo konservativne železniške gradnje. Železnice se je zgradilo le tam, kjer je kazala potreba. V tej dobi, zlasti pa v zadnjih letih, je bil razvoj železništva bolj intenziven, to je nanašal se je bolj na zboljšanje obstoječih prog kot na gradnjo novih. Zgradili so dodatne tire na starih progah, nove postaje, delavnice in izboljšali vzpone in ovinke. V teh zadnjih letih se je zgradilo tako malo novih prog, da je bilo več opuščenih železniških milj kot novo zgrajenih.

Značilen pojav železniške uprave v Ameriki je bila konsolidacija (strnjenje) manjših prog v velike železniške sisteme. Prve železnice so bile navadno kratke proge, spadajoče v poedina središča. Leta 1855 se je New York Central konsolidirala z združitvijo enajstorič železnic, ki so bile neodvisne ali so skupaj tvorile zvezo med Albanyjem in Buffalom. V naslednjem desetletju je bil sistem razširjen potom konsolidacije z Hudson River in Harlem Railroad in potom prometnega dogovora z Lake Shore and Michigan Southern in Michigan Central. Na enak način so potem konsolidacije krajših prog nastale velike železniške družbe Pennsylvania, Erie in Baltimore and Ohio.

Ta proces konsolidacije se vrši do današnjega dne in vedno je čitati v časopisih o kakih novih kombinacijah železnic. Konsolidacija se vrši na razne načine, potom zakupa na dolgo vrsto let, potom direktnega nakupa in združenja v eno celoto, potom pridobitve večinske kontrole železniških delnic ali potom ustanovitve družbe (holding company), katera kontrolira vse poedine železnice, ki spadajo v eno kombinacijo.

Northern Pacific in Great Northern skupaj sta lastnika večine delnic Chicaga, Burlingtona and Quincy železnice, El Paso and Southwestern je glavni primer kontrole potom "holding company."

Obseg kontrole ene železnice nad drugo je jako različen.

V nekaterih slučajih se podružne (subsidiary) proge upravlja jo kot bistven del kontrolujoče železnice. V drugih slučajih je le organizirano skupno sodelovanje vseh prog.

Z razvojem železniškega omrežja se je razširilo poljedelstvo in rudarstvo. Eno je odvisno od drugega. Železnice bi se ne izplačevale, če bi ne prevažale premoga, rude ali žita, in ti produkti bi se ne izplačevali, da ni železniških zvez od njihovih tržišč. Tako so nastale velike železnice za prevoz premoga, rude in žita. Vzporodno z železnicami se je razširila brzojavna zveza.

Med ameriški železnicami in večino evropskih sistemov obstojajo bistvene razlike. Tukaj ni delitve v potniške prevege, drugega in tretjega razreda, marveč imamo le en razred in poleg njega ob dodatnem plačilu potovanje v Pullmanovih vozovih, ki odgovarjajo evropskemu prvemu razredu, ali stanejo veliko manj v razmerju k običajni vožnji.

Vozovi in lokomotive s v Ameriki navadno večji kot v Evropi. Tudi kolesa so pričvrščena na drugačen način, tako je tukaj vožnja mnogo bolj gladka. Vozovi se priklepajo in razklepajo na bolj enostaven način kot v Evropi.

Dosedaj se v Ameriki ni elektrika uporabila v velikem obsegu za pogon železnic, ker je parna sila tukaj razmeroma poceni. Povečalo pa se je število lokomotiv na petroleje, zlasti v pokrajinah, kjer je mnogo petrolejskih vrelcev.

Tovarni kolodvori v Ameriki so neprijetno bolj obsežni kot v Evropi in jih je jako mnogo. Reke v tej deželi teka jo večinoma v smeri od severa na jug, dočim se večina prometa pometka v smeri proti vzhodu in zapadu. Reke in kanali, ki so od njih odvisni, so zato v Združenih državah mnogo manjše važnosti za promet kot železnice. Pač pa so reke, zlasti Mississippi, velikega pomena za promet v severni in južni smeri.

Dasi dolgost ameriških prog znaša polovico vsega železniškega omrežja na svetu in je povprečna brzina tukajšnjih vlakov večja kot v Evropi, vendar poedini vlaki v Evropi presegajo hitrost najhitrejših ameriških vlakov. Najhitrejši vlak na Angleškem je oni od Swindona do Paddingtona na Great Western Railway. Proga je 77 milj dolga in vožnja traja le 75 minut. Najhitrejši vlak v Združenih državah je oni, med Camdenom in Atlantic City. Za 55 milj se rabi 50 minut, nekdanj so za to daljavo rabili le 42 minut. Združene države pa držijo rekord, kar se tiče hitrosti lokomotive. Pred mnogimi leti je neka lokomotiva zabeležila hitrost 120 milj na uro.

F.L.I.S.

VEČJI ZASLUŽEK

in boljše delo dobite, ako dobro poznate angleški jezik in ameriško zgodovino. Da spoznate ameriške dogodke, šege in običaje, naročite naj-novejšo knjigo

"Ameriška zgodovina"

ki vam na poljuden, toda zanimiv način oriše dogodke ameriške zgodovine od začetka do danes. Knjiga obsega 280 strani, jo krasi mnogo lepih slik in velja samo 75 centov, po pošti 85 centov. Morala bi biti v vsaki slovenski hiši. Dobi se samo pri

Ameriška Domovina

6117 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, O.

K. S. K.

JEDNOTA

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.
GLAVNI URAD: 1004 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.
Solventnost aktivnega oddelka znaša 100.61%; solventnost mladinskega oddelka znaša 140.26%.

Od ustanovitve od 1. junija 1927, znaša skupna izplačana podpora \$2,991.223.00.
GLAVNI URAĐNIKI:
Glavni predsednik: ANTON GRDINA, 1053 E. 62nd St., Cleveland, Ohio.
I. podpredsednik: JOHN GERM, 817 East C St., Pueblo, Colo.
II. podpreds. MRS. MARY CHAMPA, 311 W. Poplar St., Chisholm, Minn.
Glavni tajnik: JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomoćni tajnik: STEVE G. VERTIN, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajnik: JOHN GRAHEK, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: REV. KAZIMIR CVERCKO, 2618 W. St. Clair St., Indianapolis, Ind.

Vrhovni zdravnik: DR. JOS. V. GRAHEK, 612 Grant St., Pittsburgh, Pa.
NADZORNI ODBOR:
MARTIN SHUKLE, 811 Ave. A., Eveleth, Minn.
LOUIS ZELENKAR, 2112 W. 23rd Place, Chicago, Ill.
FRANK FRANCICH, 5405 National Ave., West Allis, Wis.
MIRAEL HOCHER, R. F. D. 2, Box 59, Bridgeport, Ohio.
MRS. LOUISE LIKOVICH, 9511 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
FINANČNI ODBOR:
FRANK OPEKA SR., 26—10th St., North Chicago, Ill.
FRANK GOSPODARICH, Rockdale, P. O., Joliet, Ill.
JOHN ZULICH, 15303 Waterloo Rd., Cleveland, Ohio.
POROTNI ODBOR:
JOHN DECMAN, Box 529, Forest City, Pa.
JOHN R. STERBENZ, 174 Woodland Ave., Laurium, Mich.
JOHN MURN, 42 Halleck Ave., Brooklyn, N. Y.
MATT BROZENIC, 121—44th St., Pittsburgh, Pa.
RUDOLPH G. RUDMAN, 285 Burlington Rd., Forest Hills, Wilkesburg, Pa.
UREDNIK IN UPRAVNIK "GLASILO":
IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote, naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na "GLASILO K. S. K. JEDNOTE", 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

MOŽU, KI JE DELAL ZA NAROD

Narodi in države imajo svoje dneve, obletnice in spominske dneve. Kakor narodi in države, tako ima tudi vsak posameznik svoj dan, ko se je rodil, svoj imendan, svoje obletnice, jubileje, itd.

Ljudje imamo štiri dobe. Detinsko, mladeniško, moško (srednjo) in starostno dobo.

Ameriška Slovenija se nahaja v prehodu iz srednje v starostno dobo, to je generacija, ki je prišla iz starega kraja. Sinovi in hčere, ki jih je dala naša ljubljena stara domovina novi domovini, so v pretežni večini v tej srednji dobi. Na splošno slavimo Slovence v Ameriki nekaj srebrni jubilej.

Živi in še dela za narod. Dolžnost nas ameriških Slovencev pa je, da se spomnimo tudi teh ob njihovih jubilejih in spominskih dnevih. Dolžnost naša je, da smo hvaležni in pravični do teh mož, ki so se žrtvovali in se še žrtvujejo za nas.

Eden izmed teh, ki so veliko storili za narod in njegovo vero v tej novi domovini je brezdvomno tudi dobro poznani slovenski svečenik, čičaški župnik:

Rev. Kazimir Zakrajšek, OFM., ki bo dne 24. julija, 1927 obhajal petindvajsetletnico ali srebrni jubilej mašništva.

Rev. Kazimir Zakrajšek je markantna osebnost za ameriške katoliške Slovence. S pri-

miljeno operirati proti sovražnemu tisku, ki je napadal vero in duhovnike. Pozneje je izprevidel, da na številne nasprotne dnevnike, dvotednike in tednike, samo mesečnik ne bo v stanu uspešno odgovarjati. Zato je inspiriral katoliške rojake v Clevelandu, da so ustanovili katoliški tednik "Slogo," katero je pozneje, ko so ji grozile težkoče, sam prevzel v imenu oo. frančiškanov in pozneje je ustanovil v New Yorku tudi tiskarno. S tem se pričena doba hudega boja med brezverci in katoliškimi Slovenci.

Malo je ljudi, ki bi poznali od bližje njegovo veliko delo za katoliške Slovence. Mislite si samo misijonarja, koliko trpi, ko mora ves teden imeti na dan po tri do pet raznih stanovskih in splošnih govorov. Poleg tega mora sedeti že v zgodnji uri v spovednici, kakor tudi zvečer po vseh cerkvenih opravilih pozno v noč, ko oblegajo verniki njegovo spovednico. In če povemo, da je Rev. Kazimir Zakrajšek vodil doslej že 249 slovenskih in slovaških misijonov, potem si lahko predstavljate njegovo delo samo v tem. Poleg tega je deloval in vodil svoje župnije, na katerih je deloval. Urejeval je nad 17. let list "Ave Maria." Po trudopolnih pridigah in dolgem spovedovanju je sedel navadno še v svojo sobico, prijel za pero in pisal do 2. ali 3. ure ponoči. In tako je delal ta mož leta in leta.

Veliko je delal in lahko rečemo on je, ki je položil temelj s svojim energičnem delom podlago tudi za lemontski samostan ali kolegij Marije Pomagaj. Z denarjem, ki ga je dobil na misijonih, je vzdrževal fante, ki so študirali za duhovski stan. Izmed teh so štirje duhovniki. Od začeta je vzdrževal "Ave Maria" skoro sam in to več let. Čutil je, da je to potrebno za narod in delal je tako.

Kako katoliški Slovenci potrebujemo, da bi se od časa do časa izdalo kakše brošure in v njih obširneje obdelalo razna vprašanja. Toda kje so viri, iz katerih naj bi se to vzdrževalo. Rev. Zakrajšek pa je sam prva leta izdal na lastne stroške več brošur in te so: "Več luči," "Izpod vislice," (v slovenskem in hrvatskem jeziku), "Resnica o Vodiški Johanci," "Tole vzemi in beri," "Združimo se," itd. Koliko dobrega so te brošure storile narodu? Poučile so ga o resnici kakršna je bila, kajti tiste čase je protiverski tisk mogočno kraljeval med ameriški Slovenci.

Na polju tiska so njegove službe velikanske. Njegova velika požrtvovalnost je dala slovenskemu narodu v Ameriki pobudo, da se je začel bolj zanimati za katoliški tisk. Samo pomislimo, kdo bi žrtvoval denar za stvar, od katere ni nobenega denarnega dobička, če ne samo veliki ideali za Boga in narod? Kdo bi nam vzdrževal prva leta s tolikimi žrtvami naš tisk, kot "Ave Maria," list "Slogo" pozneje "Edinost," dokler se niso dobili ljudje, lajki, da so prevzeli to v svoje roke? Kak dobiček je on imel od tega? Kakor da je postal le predmet najnesramnejših napadov na njegovo osebo od strani protiverskega časopisa. Ali mu je bilo vsega tega treba? Njemu ne! Bilo pa je potrebno to za narod, za katerega je delal in stal toliko let v prvi bojni vrsti. Marsikaj je danes drugače, kakor je bilo v tistih časih, ko je naš jubilar zbiral rojake po kempah in majnah, ko je med njimi misijonaril po West Virginiji, Pennsylvaniji in drugod. Toda svet hitro pozablja, mi pa ne smemo, da je vsemu temu pokladal podlago naš jubilar Rev. Kazimir Zakrajšek O. F. M., zato ni to srebrni jubilej samo Rev. Zakrajška, marveč je jubilej tudi vsega dela in uspehov na polju

katoliškega slovenstva v Ameriki.

Zato smo prepričani, da se bo narod veselil tega jubileja, kajti to je jubilej veselih spominov.

Rev. Zakrajšek je sklenil obhajati svoj srebrni jubilej tiho in skromno le v svoji samostanski družini v Lemontu pri Mariji Pomagaj. Toda, ko so farani sv. Stefana v Chicagu zvedeli to, so gospoda jubilara pregovorili. "Ne, ne, tako pa ne," so rekli možje, "gospod, ki je toliko naredil za našo župnijo, da je danes ena izmed najbolj poznanih župnij v Ameriki, zasluži, da obhaja svoj srebrni jubilej med nami."

Kar je ta gospod dosegel v Chicagu tekom njegovih osem let župnikovanja, je res občudovanja vredno. Pozidal je krasno slovensko farno šolo, uredil in vpeljal marsikaj drugega. Ne besede, marveč stvarni fakti povedo, kaj je storil za župnijo v gospodarskem in duhovnem oziru gospod jubilar. V gospodarskem oziru pove samo ta le fakt vse: Ob njegovem prihodu je bilo letnih dohodkov z bazarjem vred okrog \$6,000. Sedaj je letnih dohodkov domalega vsako leto blizu \$30,000. V duhovnem oziru pa govori najbolj ta fakt, da imamo sedaj pet sv. maš vsako nedeljo in pri vsaki je cerkev polna.

Petindvajsetletn njegovega delovanja, kot slovenskega svečenika je doba, ki je posejana z najlepšimi častnimi spomini na tega vrliga duhovnika. Vsak njegov korak je markiran z žrtvami in ljubeznijo za narod.

Župnija sv. Stefana v Chicagu se veseli tega velikega dneva, ko bo njen voditelj in dušni pastir slavil svoj srebrni jubilej dne 24. julija. Želi mu, da bi dočkal še zlatega in demantnega jubileja v njeni sredi in da bi vodil njemu podrejene farane-rojake še k večjim uspehom. Naj živi naš jubilar!

Pripravljalni odbor za srebrni jubilej:
Martin Kremesec,
Leon Mladič,
Mary Kobal.
Chicago, Ill., 30. junija, 1927.

Slavnost na Willardu, Wisconsin.

Povodom prihoda in bivanja glavnega predsednika K. S. K. Jednote željno smo pričakovali dneva prihoda glavnega predsednika K. S. K. Jednote, sobrata Anton Grdina. Na programu smo imeli kak naj bo sprejem, a brat Grdina se je kar na tihem z vlakom pripeljal v našo naselbino. In ker ga osebno poznam, storil je tako zaradi tega, ker on zase noče nobene časti.

Za četrtek večer dne 23. junija bil je napovedan banket pri Mr. Josip Rakovcu. Takoj po 6. uri popoldne začeli so prihajati avtomobili, in teh je bilo toliko, da se kaj takega ni nikdar pričakovalo. Prišel je čas, da se odpeljemo na določeni prostor. Avtomobil, last sobrata Josip Pekola je bil določen za Mr. Grdina in njegovo soprogo. Na avtomobilu je bil kaj lično napravljen napis "Mr. Anton Grdina, glavni predsednik K. S. K. Jednote." (Delo družine Mr. John Morgal.) Prvi je vozil sobrat Ludvik Perušek, tajnik društva sv. Družine, št. 136 z društveno zastavo, potem je bil v avtomobilu brat glavni predsednik s soprogo, za njim pa brat Anton Trunkelj, predsednik društva sv. Družine in temu so sledili drugi.

Ko je bil napovedan čas odhoda, so začeli naši "šoferji" pritiskati na avtomobilske robove in to je trajalo skozi ves Willard. Počasi smo se pomikali proti določenemu prostoru. Pred prihodom na farno so se začeli avtomobili zopet oglašati ter naznanjati, da prihaja brat glavni predsednik K. S. K. Jednote. Ko so bili vsi avtomobili lepo razvrščeni, napravili smo društveni in drugi lep špalir. In ko je bilo vse ureje-

no, se je dvignila društvena zastava (nosilec L. Perušek ml.); za zastavo je šel brat predsednik Grdina s soprogo, za njima pa predsednik in tajnik društva sv. Družine in so se pomikali proti za banket določenem prostoru. Po kratkem času je bilo vse urejeno in mize vse zasedene. Strežnice (vse mlada dekleta), so hitele od mize do mize, da je bilo povsod dovolj in z vsem preskrbljeno; pri glavni mizi je sedel brat predsednik Grdina.

Po banketu se je nadaljevalo s programom. Naš č. g. župnik Rev. Novak je bil izbran za stolovratelja; in smelo rečeno, on je strokovnjak v tem. Večkrat je v šaljivem tonu pripravlil udeležence v smeh in do bro voljo.

Prvi je bil pozvan k besedi sobrat Anton Trunkelj, predsednik društva sv. Družine, ki je kot tak v imenu društva pozdravil brata glavnega predsednika in se mu zahvalil za obisk na Willardu. Zatem so naša Ukelele dekleta zapele neko znano slovensko pesem v splošno zadovoljnost; temu je sledila himna "Hej Slovani," katero so zapeli naši pevci. Nato so bili poklicani na oder trije dečki in tri deklice mladinskega oddelka; dečki so imeli lepe znake in ameriške zastavice, tako tudi deklice, ki so bile vse belo oblečene. Najprvo je mladi William Bayuk zaklical: "Bog živi našo K. S. K. Jednoto!" za njim pa John Trunkelj: "Bog živi društvo sv. Družine!" potem je pa Josip Perušek (sin tajnika društva sv. Družine) pozdravil glavnega predsednika sledeče:

Pozdravljeni predsednik mili, ki danes ste prišli med nas; naselbino Willard vzradostili, z veseljem smo sprejeli vas,

Vi Jednote ste voditelji, pravice njenih ste boritelji pravično delati v vseh stvareh za napredek Jednote in prosep.

Ti, Jednota, močna korenina, rasti, cveti in razmnoži se! Živi Bog Anton Grdina, ki glavni Jednotin predsednik ste!

Potem je pozdravila glavnega predsednika Zofka Gosar, hčerka tajnice društva Marija Pogaj, št. 174, sledeče:

Bog vas sprejmi brat predsednik! Danes prvič ste med nami. Naše društvo vas pozdravlja, se raduje skupno z vami.

V znak ljubezni, spoštovanja šopek skromen ta sprejmite. Mi smo z vami, toraj nikdar: Willarda ne pozabite!

Obema je sledilo burno ploskanje. Zatem sta bila izročena dva šopka glavnemu predsedniku in njegovi soprogi, za kar se je brat Grdina lepo zahvalil.

Po tej točki sta Miss Angela in Karolina Zupančič, hčerki brata Anton Zupančiča zapeli krasen duet "V mesečnem svitu;" nato so pevci zapeli v mešanem zboru pesem "Na vrtu," na kar je bil pozvan k besedi brat Ludvik Perušek, tajnik

društva sv. Družine. Njegov govor je bil sledeči:

"Ponosna je danes willardska naselbina, posebno pa mi tu navzoči, kajti tu med nami, v naši sredini imamo moža, čigar ime je zaslovelo po slovenskih naselbinah širom ameriških Združenih držav in celo onkraj oceana, v Evropi. Tu med nami je mož, katerega gotovo slovensko časopisje blati, in mu hoče odvzeti njegovo dosedaj tako pošteno ime. Sovrag se zaletuje in deluje na vso moč, da bi mu vzel ugled in vpliv med slovenskim narodom, posebno pa še med članstvom K. S. K. Jednote.

"Tu med nami je mož, ki se bori za pravico in resnico, in je neutrujen delavec med slovenskim narodom; posebno pa deluje za napredek že imenovane organizacije. In ta mož je naš spoštovani in ljubljani sobrat Mr. Anton Grdina, glavni predsednik K. S. K. Jednote. (Burno ploskanje).

"Vi, cenjeni sobrat Grdina pa pojdite neustrašeno naprej po poti, katero ste si začrtali. Ne ustrašite se nasprotnikov! Delujte nepristransko kakor dosedaj, tako še v bodoče; mi članstvo pa vam častno obljubujemo, da vam hočemo biti zvesti in udani, ter da hočemo z vami delovati, da dosežete namen in cilj, kakršnega želite! Delujte po svoji moči, da postane K. S. K. Jednota ne samo prva, najstarejša in najbolj bogata slovenska katoliška organizacija kakor je dosedaj, ampak, da bo sploh največja slovenska organizacija v Ameriki. Bog vas živi!" (Aplavz).

Stolovratelja pokliče k besedi Mrs. Antonio Rakovec, predsednica društva Marije Pomagaj, ki je pozdravila predsednika v imenu društva kot predsednika.

Zatem je imel Rev. Silvester Fray, župnik iz Greenwooda kratek govor v angleščini, na kar je sledil zopet duet gđ. Karoline in Angele Zupančič "Slovo." Pesem se je občinstvu tako dopadla, da so morale mlade pevke stopiti še enkrat na oder in zapeti še neko drugo. (Konec prihodnjič).

PRVI USPEŠNI PISALNI STROJ

Patentni urad Združenih držav je podelil približno 2,380 patentov za pisalne stroje in njihove priprave. Ni mogoče povedati ime iznajditelja pisalnega stroja, kajti mnogo ljudi se je bavilo z izdelovanjem stroja, ki bi pisavo na roko nadomestil s tipiranjem. Prvi komercialen uspešni pisalni stroj je bil patentiran po dveh tiskarjih iz Milwaukee, C. Latham Sholes in Samuel W. Soule, 23. junija, 1868, dočim je bil Charles Glidden njun kapitalist. Patent in vse pravice so

bile potem predane tvrdki E. Remington & Sons, tovarnarjem orožja, in stroj je zaslovel pod imenom Remington Typewriter.

Dolgo časa so le sodnijski stenografi, odvjetniki in nekateri izmed največjih trgovskih tvrdki rabili pisalni stroj. Konservativni trgovci so se dolgo časa branili uvesti pisalni stroj v svoje pisarne. Končno pa si je pisalni stroj priboril svojo pot v vsako pisarno in postal neobhodna potreba za vse. Pokazalo se je, da je pisalni stroj v stanu izvršiti znatno večjo količino dopisov v kratkem času. Dandanes se pisarni stroj rabi po vsem svetu, tudi za privatno dopisovanje, zlasti odkar so vpeljali male nosilne stroje. Ameriški pisalni stroji se izvažajo v vse dežele sveta in vzlic velikanski produkciji je domači trg še vedno velik.

Leta 1923 je bilo v Združenih državah 73 tovarn za izdelovanje pisalnih strojev ali delov istih. Te tovarne so zaposlovale 16,896 mož in produkcija se je cenila na 52 milijonov dolarjev.

Zrakoplovni promet za potnike.

New York. — A. R. Martine, znani finančnik iz Wall Streeta naznanja, da bo čez štiri mesece uveden redni zrakoplovni promet za potnike med New Yorkom in mestom Chicago, tako tudi do Miami, Fla. V ta namen inkorporirana družba je že naročila pet Bellanca monoplanov, kjer bo v vsakem prostoru za 12 potnikov; vsako izmed teh letal bo veljalo \$28,500 in bo povsem moderno opremljeno; vsak monoplan bo imel jedilnico, umivalnico in vse druge prikladnosti za potnike. Ker bo s tem monoplanom mogoče preleteti 100 milj na uro, bo trajal polet iz New Yorka do Chicago samo sedem ur in pol, do Miami pa 10 ur; cena vožnje bo za polovico cenejša kot po železnici.

Ogromna peticija.

Boston, Mass., 23. junija. — Včeraj je bila izročena guvernerju Fullerju jako zanimiva peticija, kakoršne še ni prejel nikdar v svojem uradu. To je bila mednarodna peticija za ponovno javno investigacijo na smrt obsojenega Sacco in Venzettija; listina je dolga skoro eno miljo in vsebuje pol milijona podpisov. Ista obstoja iz dveh listin, širokih po dva in pol čevlja. Med podpisanimi se nahajajo imena prominentnih oseb širom držav.

Guverner Fuller se še ni odločil glede te zadeve. Ako iste ne preloži, ali pomilosti obsojencev, bosta morala umreti na električnem stolu letos dne 10. julija vsled soudeležbe pri nekem umoru že pred sedmimi leti.

Rev. P. Kazimir Zakrajšek, srebrnomašnik.

Priča zato so številni srebrni jubileji družin, župnij in naših slovenskih svečenikov v Ameriki.

Pred vsem je gotovo naša narodna dolžnost, da se spomnimo jubilejev onih mož, ki so polagali vsemu delu in slovenskemu napredku v Ameriki temelj in pomagali s svojim požrtvovalnem delom graditi veličastni napredek ameriške Slovenije.

Ameriški Slovenci imamo zapisane v svojem nesmrtnem spominu svoje velike moze, kot škofa Baraga, Mraka, Vertina, Stariha in Trobea, Msgr. Buha in številne druge. Z radostjo in veseljem slavimo častni spomin teh velikih naših mož, katerih imena ostanejo zapisana v zlati knjigi vseh časov, ki so določeni Ameriški Slovenci, pa tudi njeni materi stari domovini.

Ameriška Slovenija pa nima svojih velikih narodnih mož samo v grobovih. Mnogo jih še

hodom Rev. Zakrajška v Ameriko markira zgodovina ameriškega slovenstva novo dobo slovenskega katoliškega kulturnega življenja. Začeli so se vršiti med Slovenci bolj pogosto sv. misijoni in s tem se je začelo dvigati med nami versko življenje. Vendar samo s tem bi ne bilo popolnega uspeha, kajti na misijone so prihajali le samo tisti, ki so imeli še kaj vere v svojih srcih. Večina za cerkev pa ni dala mnogo. Do tega jih je privedel brezverski tisk, ki je bil ob njegovem prihodu med Slovenci v Ameriki v najboljsem cvetu. Med narodom je vladala mlačnost v vseh ozirih.

Rev. Zakrajšek je videl veliko potrebo tiska. Zato je takoj ob prvi ugodni priliki šel in ustanovil slovenski nabožni list "Ave Maria." Mislil je, da bo izdajal list samo nabožnemu namenu. Toda razmere so ga prisilile, da je "Ave Maria" pripisal meč in z istim začel neus-

Hamm's MALT

EXTRACT OF MALT & HOPS
ABSOLUTELY 100% PURE
MADE BY
THE HAMM BREWING CO.
ST. LOUIS, MO.

Distributor: MAX MILLER
114 Jefferson St., Joliet, Ill.
Telefon 6399

ZVELIČAR

PET GOVOROV ZA MESECE JUNIJ

V stolni cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani govoril dr. Mihael Opeka. (Konec)

V.

Izza časa francoske revolucije sem bral to-le dogodbo: Revolucionar je ležal na smrtni postelji. Prisegel je bil, da ne bo pustil k sebi duhovnika, a če bi le kateri prišel kako do njega, da ga bodo odnesli iz hiše mrtvega. Toda plemenit duhovnik je slišal o nesrečnem možu in o nevarnosti, v kateri je bil, da se pogubi. In spomnil se je besed Gospodovih: Dober pastir da življenje za svoje ovce — in sklenil je bolnika obiskati. Res se mu posreči priti do njega. Najde ga v obupnem stanju. Smrt je bila že blizu. Toda čudo: ko je revolucionar zagledal duhovnika, je bilo, kakor da je nova moč planila v njegove ude. Oči je na široko razprl, potegnil suho koščeno roko izpod odeje, stisnil pest in zaškripal: — Kaj! Duhovnik je tu? Kje je moje orožje? . . . Nesrečnež! Dvanajst tvojih vrstnikov sem že ubil s to roko — ti boš trinajsti . . . Duhovnik je počakal, da se je poлег divji izbruh. Potem je mirno rekel: — Ne, ljubi prijatelj, misli se! Ubil si jih samo enajst; dvanajst se je rešil — in ta sem jaz . . . In duhovnik pokaže na prsih zarastlino rane, ki mu jo je bil zadal revolucionar, ter se pravi: — Bog mi je ohranil življenje, da rešim tvojo dušo! — Te besede so učinkovale presilno. Umirajoči se je najprvo zgrozil, potem je postal miren, potem ganjen. Ljubezen duhovnikova je premagala zakrknjenega grešnika. Umrl je spravljn z Bogom.

Temu bolniku je podoben svet. Plemeniti duhovnik pa je Kristus. Svet sovraži Kristusa — in vendar je Kristus s svojim ranjenim Srcem zveličanje sveta. O, kako bi za smrt bolni vstal k novemu življenju, če bi se zatekel k božjemu Srcu Jezusovemu! Moji častiti poslušavci! Jaz sem vas v nekaterih govorih izkušal ogreti za češčenje Srca Jezusovega in povedal sem vam tudi, kako častimo to božje Srce. Svoje hiše okrasimo z njegovo podobo; svoja dela in opravila, svoje veselje in žalost vsak dan temu božjemu Srcu darujemo; nikoli nikdar več ga s smrtnim grehom ne razžalimo; udeležujemo se radi svete maše, pri kateri se to Srce vsak dan nekrvavo za nas daruje; sprejemajmo Jezusa pogostokrat v svoje srce in obiskujmo ga v zakramentu presv. Rešnjega Telesa. Vse to zato, da vračamo ljubezen za ljubezen in da zadostujemo za žaljenja temu Srcu prizadeta! — Toda še en način češčenja je, in prav ta je tisti, po katerem bi pri Jezusovem Srcu ozdravel svet, in ta je — posnemati čednosti tega božjega Srca. Se o tem naj izpregovorim —; potem se poslovim od sladkega Srca Gospodovega z živo prošnjo, da nas vse obilno blagoslovi! —

Višek češčenja je, posnemati njega, katerega čistiš, pravi sv. Avgustin in čisto naravno je tudi, da če koga ljubim, da si prizadevam postati mu podoban, navzeti se njegovih dobrih in lepih lastnosti. In tako pridite po vrsti, vi častivci Srca Jezusovega, in jaz vas bom poučil, v čem posnemajte Gospoda! Otrokom sporočite vi stvari moje besede! Kako lepo že otroci lahko posnemajo božjega Odrašenika! Naj pogledajo otroka Jezusa v Nazaretu! Sv. Lukež nakratko pravi, da je bil le-tam Mariji in Jožefu — pokoren (Luk. 2., 51.). Kdo? — komu? vprašuje začuden sv. Bernard. Bog — ljudem. Bog, kateremu so an-

geli poslušni, katerega ubogajo Prvenstva in Oblasti, je bil pokoren Mariji, a ne samo Mariji, ki je bila njegova prava presveta Mati, marveč tudi Jožefu, ki je bil le njegov rednik. Pokoren — v čem? V vseh rečeh, tudi v preprostih, nizkih — kakršne se ukazujejo v hišah ubožcev in siromakov. Pokoren — kako? Brezpogojno, hitro, s srčnim veseljem. — Tako naj otroci ubogajo svoje starše! V pokorščini naj posnemajo Jezusa, in bodo že čisto majhni resnični častivci njegovega presvete Srca. O, kaj je lepšega nego majhen otrok, s svojim nedolžnim srcem — že v službi Srca Jezusovega! Svojčas je poročal neki list Srca Jezusovega o dečku, ki ga je mati že v najzgodnejših letih učila častiti presveto Srce. Ta deček je vsakomur, kdor ga je vprašal: — Otroci, čigav si ti? odgovoril: — Jaz sem deček Srca Jezusovega! Predragi moji! Ali ni to ganljivo? ali ni to solz ganljivo? —

Pa tudi tebe, odrasla mladina, moška in ženska, ki hočeš častiti Srce Jezusovo, moram peljati k Jezusu v Nazaret. Ti posnemi le-tu na Jezusovem zgledu njegovo sveto ljubezen do samote! Ne mislim, o mladenci in mladenke, da se zapirate po samostanih, da se nikdar in nikjer ne prikažete med ljudi. Bog mi je priča, da vam poštene družbe, zdravega veselja, zmerne zabave ob svojem času, na pravem kraju iz srca privoščim. Toda tisto brezmejno hlepenje v svet, tisto slepo drvenje za svetom in svetom — mladina moja, ali misliš res, da je to tvoja korist? Ah, tvoja škoda je, tvoja neizmerna škoda! Vsi tisti neprestani izleti, ki ne puste niti ene cele nedelje Bogu in njegovi službi; vse tiste razposajene družčine, ki objokanih lic beže od njih sveti angelih varhi; vse tiste šumne zabave, ob katerih zakriva nedolžnost svoj sramežljivi obraz — vse tvoja strašna škoda, o mladina! Škoda za telo, škoda za dušo! Škoda za čas, škoda za večnost! Ah, pojdi v šolo Srca Jezusovega! posnemi mladenci Jezusa v Nazaretu! Glej, do tridesetega leta živi v tihi samoti, pri svojih starših, svetu prikrit, nepoznan . . . Moli in dela, dela in moli. Tako, da, tako se je treba pripravljati na življenje, ki ima svoje velike in resnobne naloge za vsakogar, ki se je na svet rodil. — Seveda je treba zatajevanja; a brez zatajevanja ni nič, zlasti pri mladini! Sv. Frančišek Saleški je nekoč videl človeka, ki je nesel na glavi vedro vode, a v vodi je plaval kos lesa. — Čemu ta les? je vprašal. — Zato, da vodo miri, da ne pljuska čez . . . O glej, je premislil svetnik; tudi naše srce je vedro, ne vode polno, marveč strasti. V te strasti je treba vreči les zatajevanja, les odpovedi, da ne pljuska čez robove . . . Presveto Srce Jezusovo, pritegni k sebi naše mladence in mladenke, up prihodnosti naše, daj jim ljubezni do samote, do zatajevanja, do odpovedi! —

Starši, z vami bi imel dolgo besedo! Vi želite biti častivci Srca Jezusovega —; česa se boste učili od njega? Vi glejte Gospoda Jezusa v tistih treh letih njegovega javnega življenja. Glejte ga, kako hodi ne utrujen od kraja do kraja, kako pridiguje, uči, dela! . . . Glejte ga, kako, uspehan od dneva, tihe noči v molitvi prebdeva! . . . In ko je dela zadosti in molitve zadosti, se prične trpljenje . . . Križ na rame in pod noge strašno Golgotsko

pot! . . . In potlej: križ — in on na njem — in smrt njegov delež . . . Zakaj vse to? Kateri sila priganja Jezusa na delo in molitev, na trpljenje in smrt? . . . Odgovor: Njegova gorečnost za duše . . . Da se nihče ne pogubi, nihče večno ne pogubi — ako sam noče! — Starši, častivci Srca Jezusovega! To gorečnost za duše morate vi po njem posneti! Gorečnost — za katere duše? Za duše teh, ki jih vi ljubite nad vse na zemlji, za duše vaših otrok! Starši! Vi otrok niste rodili za pekel in pogubljenje, vi ste jih rodili za nebesa in večno življenje! Vi ne smete biti samo redniki, vi morate s Kristusom biti odrešeniki svojih otrok! Gorečnost za njihove duše vas mora priganjati, da jih dobro vzgojite. Dobro pa jih vzgojite, če postavite pravih božjih za začetek vse njihove modrosti. Dobro jih vzgojite, če jih v verskih rešnicah in zapovedih temeljito poučite. Dobro jih vzgojite, če na ta temelj postavite vso vzgojo, če skrbno pazite, da se ta temelj nikdar nikoli ne omaja, ne okruši, ne poruši! Otroke dobro odgojite, če jih v molitvi izurite, če jim greh pristudite, če jim krepost globoko v dušo vcepate. Dobro jih vzgojite, če jih že zgodaj k Srcu Jezusovemu peljete, če jih njemu darujete in posvetite . . . V Spaniji, v deželi Marijini in deželi Srca Jezusovega, so dobri starši samo v stolnem mestu Madridu v letih 1914—1917 Srcu Jezusovemu posvetili do 40.000 svojih družin iz vseh slojev: meščanskih, trgovskih, plemenitaških, uradniških, vojaških, diplomatskih . . . O, če bi vsi starši tako storili! Ali ne bi tako svojih družin, svojih otrok najboljsemu varstvu priporočili? jih pred zlobnim svetom zaščitili? za vzvišene cilje življenja pripravili?

Starši, posnemajte Srce Jezusovo v gorečnosti za duše! Ve žene-matere! Naj velja, kar hoče: svojo mladino morate rešiti za večnost! In če je treba posneti Jezusa tudi tako daleč, da si daste prebosti srce, s skrbjo in bolečino nasičeno, da izteče iz njega poslednja kaplja krvi — ve jih morate, kar je na vas, obvarovati večne pogube: iz vaših rok jih bo nekoč terjat Bog, zlasti iz vaših rok, o matere! —

Pa tudi iz vaših, očetje moji! Zato tudi vi: posnemati Jezusa, njegovo božje Srce v gorečnosti za duše! Učite otroke za lastnim zgledom ljubezni do resnice, do vere, ki je vsa resnica; učite jih poguma v obrambi te resnice; učite jih zvestobe do Boga, do ljudi, do vseh dolžnosti svojih; učite jih kot kristjani, kot verni katoliki čani živeti, če treba — trpeti, če treba, za resnico in zvestobo — umreti.

S tem naj završim petero govorov o pobožnosti do presv. Srca Jezusovega. Ah, če bi bil z gvozdni besedami, kar sem jih govoril, zbudil le eno srce! češčenju tega božjega Srca — kako vredno je bilo govoriti! Seveda sem želel več. Zelen sem vse svoje poslušavce, zlasti še vas, moji častiti možje in mladeniči, pridobiti za to prelepo pobožnost: vsaj za to al' ono nje vajo, vsaj za večkratno udeležbo pri sv. maši in za večkratno sv. obhajilo. Kako veliki in slavni možje so plameneli v ljubezni do Srca Jezusovega! Cel mož in vnet častivec tega božjega Srca je bil predsednik republike Ecuadorske, Garcia Moreno, ki je svojo deželo iz globokega materialnega in npravnega propada dvignil do neverjetne višine in je kronal svoje delo s tem, da je z vladnim dekretom celo republiko slovesno posvetil Srcu Jezusovemu. Umrl je zadet od roke zavrta-

nega movrica, potem ko je prvi petek avgusta l. 1874. še po svoji navadi opravil spravno sv. obhajilo. — Velik mož in obenem ljubitelj Srca Jezusovega je bil general de Sonis, ki je pokazal svoje junaštvo v mnogih bitkah in pri tem vse svoje življenje hrepenel po krščanski popolnosti. Tudi na bojnem polju je prejemal sv. obhajilo, če je le mogel, vsak dan; potem pa, ko je moral zaradi svojega izrecno katoliškega mišljenja zapustiti armado, je molil vsako jutro po cele ure pred tabernakljem ali pred podobo Srca Jezusovega. In kaj bi našteval še druge! — Može! mladeniči! Samo v posnemam velikih zgledov bomo veliki!

Presveto Srce Jezusovo, izlij na moje in mladence in na vse nas svoje usmiljenje! Blagoslovi nas!

Blagoslovi nas z blagoslovom, ki bo neprestano netil našo ljubezen do ljubezni tvoje!

Blagoslovi nas z blagoslovom, ki bo budil v nas željo po zadostovanju za žaljenja, prizadeta tvojemu Srcu!

Blagoslovi nas z blagoslovom, ki bo porok naših mirnih in blagih dni na zemlji ter zagotovilo združenja s teboj v večnosti! Amen.

Chicago, Ill. — Mesto, pravzaprav vlemesto Chicago, Ill., je velikansko središče industrije, kakor tudi imenitno železniško križišče na srednjem zapadu. Njegova lega ob michiganskem jezeru omogoča, da je poleg tega tudi obširno pristanišče za potniške in tovorne parnike, kateri vzdržujejo zvezo z Milwaukee, Wis., obrežni mi kraji države Michigan, dalje mesta Detroit, Mich., po Huronskem jezeru, ter Erijskem jezeru z Clevelandom, O., kakor tudi daleč z Buffalo, N. Y.

Kljub temu, da je tu veliko industrijsko središče, je vedno dovolj brezposelnih, ki v mnogih slučajih ne dobe dela, dasiravno bi radi delali, ko bi le imeli priliko delo dobiti. Dotični pa, ki delajo so večinoma slabo plačani, tako da jim komaj zadostuje za vsakdanjo življenje, ako se pa prikladi bolezen v hišo, tedaj pa še tega zmanjka. Posebno neizkušenih delavcev plače so jako nizke v primeri z potrebščinami, medtem, ko so obrtniki in drugi izučeni delavci nekoliko bolje odškodovani za njih delo.

Slovenska naselbina v Chicagu je precej velika, le žal, da je razstrešena. Slovenci žive na vzhodni, južni, severni in zapadni strani mesta, veliko število Slovencev pa živi tudi v bližnjih okoliških naselbinah kot na primer Cicero, Berwyn, Lyons, Argo, Pullman, South Chicago in drugod. Med raznimi ustanovami čikaških Slovencev je tudi par stavbinskih in posojilnih društev, ki so velikega pomena za napredek in procvit slovenske naselbine.

Stavbinsko in posojilno društvo je faktor, ki pomaga ljudem tudi finančno, da si nabavijo svoje domove, da jim ni potreba biti v strahu, kdaj bodo vrženi na cesto iz tujih stanovanj, katere pa morajo precej drago plačevati.

Precej zavednih Slovencev se je že oklenilo Jugoslovanskega Stavbinskega in Posojilnega društva, ki se zavzema za svoje člane, bodisi moralno ali gmočno s tem, da jih navaja na varčevanje, kar je nedvomno lepa čednost, ki ne koristi samo posamezniku, temveč tudi skupnemu blagostanju. Ako si kdo želi kupiti ali zgraditi svoj dom, mu društvo posodi denar pod zelo lahkimi odplačilnimi pogoji in na nizke obresti, brez visokih pristojbin, katere bi sicer morali plačati na bankah ali drugih denarnih podjetjih. Tistim pa, ki imajo kake pri-

hranke, se jim zopet nudi prilika, da vložijo svoj težko prislužen denar v stavbinsko in posojilno društvo, katero jim plača mnogo več obresti od vloženega denarja, kot katerakoli banka ali druga denarna institucija. Čemu bi vlagali na banke svoj denar, kjer dobiti komaj po 3 od sto obresti, medtem, ko se vam vaš denar pri stavbinskem in posojilnem društvu obrestuje do 7 od sto. Poleg tega je tudi varno/naložen, ker ves sprejeti denar je posojen na prvovrstna posojila na posestva, proti prvi vknjižbi (first mortgage). Obenem je društvo pod strogo državno kontrolo, ki od časa do časa pregleduje društveno poslovanje, poleg lastnega nadzornega odbora, ki vsake tri mesece pregleduje vse knjige in račune.

Priporočamo torej našim rojakom kakor tudi drugim Jugoslovanom, da se v vsakem takem slučaju, če imajo kak denar za naložiti ali si žele svoj dom nabaviti, obrnejo do Jugoslovanskega stavbinskega in posojilnega društva, ki obdržava svoje seje vsak petek zvečer ob 8. uri v dvorani S. N. P. Jednote na 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill., ali pa se

obrnejo naravnost na tajnika tega društva na naslov: Joseph Steblay, 2636 S. Ridgeway Ave., Chicago, Ill. Telefon Lawndale 9562, kjer dobiš dragovolje vsa potrebna pojasnila v tej zadevi.

Jugoslovansko stavbinsko in posojilno društvo je dne 1. julija t. l. otvorilo svojo 35. serijo delnic, katere so sedaj na razpolago za vpisovanje in vabimo tukajšnje rojake in ostale Slovence, da se pridružijo tej varni, solidni in pošteno gospodarski ustanovi, katere stremi za gospodarski napredek in izboljšanje položaja naših Slovencev in Jugoslovancev sploh v novi domovini.

John Wukshinch, direktor, 5031 W. 23rd Place, Cicero, Ill.

Himen.

V nedeljo, 26. junija sta se poročila v North Chicagu, Ill., Mr. Andrew Opeka in Miss Mary R. Svete. Zenin je sin sobrata Frank Opeka, dolgoletnega in marljivega bivšega predsednika nadzornega odbora in sedanjega tajnika finančnega odbora K. S. K. Jednote; nevesta je pa iz dobro znane Svetetove družine. Mlademu paru naše iskrene čestitke!

Žalostna vest iz domovine.
Te dni je prejel Rev. Pavel Podbregar, profesor frančiškanskega kolegija v Lemont, Ill., žalostno vest iz stare domovine, da se je njegov brat Janez Podbregar dne 2. junija t. l. smrtno ponesrečil. Pokojni je bil posestnik in lesni trgovec v Stegnah blizu Moravč. V svojem domačem kraju in naokrog je bil zelo priljubljen kot varen mož in zaveden delavec na društvenem polju. N. v. m. p. Njegovemu bratu, Rev. Podbregarju izrekamo naše iskreno sožalje, tako tudi hudo prizadeti družini pokojnika.

Nekdo se je dolgo tožaril. Ko je prišlo do glavne obravnave, je moral pa nenadoma odpotovati. Zato je naročil svojemu odvjetniku, naj brzojavi izid za njim. Odvjetnik je proces dobil, zato ves vesel brzojavi: "Pravica je zmaga-la." Takoj je prejel odvjetnik brzojavni odgovor: "Vložite pritožbo!"

Predstojnik davkarje: "Veste kaj, Marko, kadar mene ni tukaj, ste vi najbolj len človek v uradu."

The North American Banking & Savings Company

Edina Slovenska Banka v Clevelandu

TA BANKA JE VAŠA BANKA
Denar naložen tukaj vam pomaga da postanete SAMOSTOJNI.
Dokler je naložen pri nas
vam vloga vedno viša.

URADNE URE:
Ob delavnikih od 9. do 3. v soboto od 9. do 3. in zvečer od 6. do 8. v sredo od 9. do 12. Za denarno posiljatev od 6. do 8. pri stranskih vratih, razven sredo zvečer.

SORODNIKOM IN ZNANCIEM
od časa do časa gotovo pošiljate denar v stari kraj;
To delo izvršimo vam
točno in zanesljivo

GLAVNI URAD:
6131 St. Clair Ave.

COLLINWOODSKA PODRUŽNICA:
15601 Waterloo Rd.

PIKNIK :: PIKNIK

Zdaj, ko pritiska v mestu huda saharška vročina, bi bil vsakdo nespamet, če bi si v nedeljo ne privoščil malo oddiha na deželi v senci košatih dreves na zeleni trati.

KER BO PRIHODNJO

nedeljo, dne 10. julija, 1927.

gotovo zopet zelo vroče, zato že danes sklenite, da boste šli ta dan na

ZNANO MOČILNIKARJEVO FARMO

KJER SE VRŠI LETNI

PIKNIK

DRUŠTVA SV. CIRILA IN METODA, ŠT. 191, K. S. K. J. IZ NOTTINGHAMA

Zbirališče izletnikov bo ob 2. uri popoldne pri sobratu Josip Plevniku, E. 185th St. v Nottinghamu, odkoder se odpeljejo na piknikov prostor.

Za dobro postrežbo na tem izletu vam jamči pripravljalni odbor. Kaj vse se bo godilo na tem pikniku, je bilo že v zadnji številki Glasila v dopisu iz Nottinghama pojasnjeno. Vsakdo, ki se bo zadovoljno vračal s tega piknika, bo gotovo rekel: "Na tako imenitnem in finem pikniku pa res še nisem bil nikoli!"

Torej na veselo svidenje v nedeljo na Močilnikarjevi farmi!

ODBOR

For the use of English
speaking members of
K. S. K. J.

OUR PAGE

Edited by Stanley P. Zupin. Address: 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Official notices, Sporting
and Social news and
other features

THE SPIRIT OF FRATERNALISM

By the wise scheme of Omnipotence the family comes first in the social order, but the Spirit of Fraternity had its birth on Creation Morn, under bright skies. It is the Catholicism that cures earthly sorrows and assuages the grief of time. In these opening words of a recent address on "The Spirit of Fraternity" Lon A. Smith of the Fraternal Aid Union gave not only a concise definition of the meaning of this association of men and women from all walks of life but briefly summarized its objects and accomplishments as well.

"Flock, herd, pack, drove, words which refer to a lower order of creation," he continues, "carry the idea of the association of God's creature in a collective aggregation. In the arrangement of the products of his creative genius the divine mind planned this intuitive grouping.

Family, community, state, nation, group, company, army, church, lodge, school, city, heaven, clubs, associations, convoy, conventions, assembly; words common in our lexicon, reflect the idea of the grouping of individuals in association and consequent fraternal affiliation.

Flowers will not grow alone. Fish are found in schools, birds in flocks, cattle in herds. Scatter a covey of quail and they will get together by the end of the day. Drop the anchor of a ship among the denizens of the deep and they will scatter only to reassemble.

The Great Organizer of our activities and destinies intended for men and women to be associated in a fraternal capacity in social and religious circles. Break up one organization of men and women and another will be launched.

Plant and animal life seek association in respective spheres. Flowers talk to each other, while the silver dust of the stars sprinkle their heads and the galaxy of glory above, adorning the blue of heaven dome is a miniature reproduction of fraternal association.

The fraternal spirit is fast bringing the world under the domination of sanest thinking under its universal spell. Fields are more golden; harvests more abundant, granaries fullest, it lends attractions weird and romantic to all lines of industry. Furnaces glow with a fiercer fire, and anvils ring with a sturdier blow. In truth "the swords of warfare have been turned into plowshares and spears into pruning hooks." Most abundant yields from fields reward the wise husbandman, as plowshares turn productive soil and foundry and factory contribute to the wealth of the world as the horn of plenty fills our coffers.

The looms of heaven have been busy weaving the fraternal fabric with which mortals may adorn their souls. This spirit is the cheering note dropped from the skies and picked up by the Oriole in the earliest morning hours. It is the melody of the soul, reflected in the music of the soft throated mocking bird's song, and the murmurings of the purring, pulsing tides of the sea. It was present when the stars of heaven and the sparkling dew bedecked grass of the earth were married. It shone with resplendent glory at high noon when the orb of day climbed the battlements of heaven and sat enthroned in Zenith glory. It rejoices at the sunset of life, when the flaming chariots of God bear a fraternal spirit to the world celestial. It is a chord common to the sweetest music, touching a diapason of melodies entrancing, glorious, sublime. It weaves into the fabric of life, threads of laughter, light and joy; threads of cooperation, threads of helpfulness and cheer; of sympathy, comfort and consolation. It sets a soul to singing Mount Pisgah and Coronation, when the weight of the world would suggest Naomi and Windham. It banquets the soul at a fraternal feast, when kindred spirits assemble. This spirit is the raindrop in the sky, sun kissed, caught in the tiny buttercup, adorning field and forum for man's entertainments.

Love is the choicest fruit of the Fraternal Spirit. Love that beareth all things, believeth all things, endureth all things, hopeth all things, spoken of by St. Paul in Corinthians. The sublimest command given by the "Man of Galilee," the sweetest message man has heard is "Love One Another." Nowhere can a soul catch a fuller meaning of this truth than within the circle of some well directed fraternal insurance society. Civilization in its onward stately march is fast breaking asunder the entanglements of opposition to fraternal activities caused by ignorance and superstition. Fraternity stands on tiptoe with arms outstretched looking toward the beckoning star of hope, as it sheds glory above the horizon, waiting for rapturous kisses from the sunburst of fraternal skies. At her shrine, we prostrate our forms in supplication, and arise from bended knees to receive her benedictions. Clothed in the attributes of this spirit — this love — we sip the choicest nectar from the golden chalice of fraternity.

This spirit is the music of the fraternal heart, inspiring influences, impelling us to the nearest approach of the "Brotherhood of Man and Fatherhood of God." It is the song of the soul, softening, refining, purifying, dedicating the best in us to the service of mankind. This spirit paints the glory of hope on the face, and fills the soul with immortal balm. It becomes a glowing beacon of light, pointing us to the archway through the skies, past the gates of pearl into the streets of gold.

Fraternal Monitor.

Physical culture is one thing and carrying coal up three flights of stairs is another.

After reaching the top a man ceases talking about the room there.

People who are too high toned to have common sense are to be pitied.

No married man ever gets a chance to spend half the money he earns.

WITH OUR TEAMS

ST. BARBARA TEAM WINS IN TWELFTH

Bridgeport, O., June 27. — The St. Barbara team of Bridgeport defeated the Blue Hawks of Barton yesterday afternoon at Boydsville in a twelve-inning battle, 4 to 3. The game was a beautiful pitchers battle between Smith and Drapa. Smith allowed the losers four hits and struck out fifteen. Drapa hurling for the losers, allowed but six hits and fanned twenty-one men. However one of the two errors of the Blue Hawks figured in the scoring. The winning counter was scored in the last of the twelfth when Luzar was safe on an error. He stole second and was sacrificed to third. He scored as Markey was being tossed out at first.

Blue Hawks	A. R. H. O. A.
Bonnell, 2b	6 0 1 0 1
Shrieve, 3b	6 0 1 0 2
Carter, 1b	5 0 1 9 0
R. Primovic, lf	5 1 0 2 0
Noggy, ss	4 1 1 0 1
A. Primovic, c	5 0 21 0
Applegarth, cf	4 0 0 1 0
Drapa, p	4 1 0 0 2
Surratt, rf	3 0 0 2 0
Totals	42 3 4 35 6
St. Barbara	A. R. H. O. A.
Perko, lf	4 1 1 0 0
Kovach, c	3 1 1 15 0
Hoge, 1b	5 0 0 10 0
Simonic, ss	5 0 12 1 1
Tokosh, cf	4 0 0 2 0
Luzar, 2b	5 1 0 1 2
Smith, p	4 0 0 1 5
Tarter, 3b	5 0 0 0 0
Griecher, rf	4 0 0 0 0
Markey, cf	2 0 0 0 0
Demotte, c	2 1 1 5 0
Burke, p	2 0 1 1 1
Totals	45 4 6 36 8

*Two outs when winning run was scored.

Errors—Bonnell, Carter, Kovach, Perko, Tarter. Two-base hits—Simonic, 2; Burke. Three-base hit—Drapa. Stolen bases—Hoge, Simonic, Perko, Luzar. Left on bases—St. Barbara, 3; Blue Hawks, 7. Bases on balls—Off Smith, 2. Struck out—By Smith, 15; by Burke, 5; by Drapa, 21.

SPORTS WILL HOLD OUTING

The St. Joseph Sports of Collinwood will hold an outing July 17th, at Obertache's farm in Madison, O.

Directions as to how to get to the outing grounds will be published in a later issue.

The Sports deserve the support of every Cleveland K. S. K. J. as they have been upholding the name for Cleveland. The Sports have been taking on all Brother teams within their reach, which in all, diminishes their treasury.

Every loyal member of the K. S. K. J. will take it as duty to attend the outing, which shall be as all other Sport affairs are, snappy with entertainment and refreshments aplenty.

THANK YOU

It is the custom of the Collinwood Sports to "pass the hat" at their games. This must be done as the club cannot acquire possession of a closed park.

The collections thus far have been favorable, but not too commendable. It should be borne in mind that playing Brother teams exacts expense and if this is not met with in

the proper way, it will only result in a discontinuance of booking of such games.

Fans should not donate with the idea that they are paying to watch the game, but should bear in mind that their contribution is in part paying for the expense connected with the game. The benefits of the game to our Union have been discussed too frequently to be mentioned again.

It is our duty, however, to note certain men who are doing more than their share in "keeping the ball rolling." At the collection taken up at the Pittsburgh-Collinwood game the most generous donors were Brother Anton Grdina with \$10, Brother John Zulich \$5, and Brother Frank Matoh \$5. We thank these men for their generous offerings and hope that others will follow their generosity.

FOR GAMES WRITE TO

St. Barbara, No. 23, Bridgeport, O.; Mgr. L. Hoge, Box 871, Bridgeport, O.

Holy Family Catholic Club, Kansas City, Kans., Mgr. Anton Stimac, 511 Splitlog Ave., Kansas City, Kans.

Greendale A. C. Sheboygan, Wis., Mgr. John Versey, 1709 S. 10th St., Sheboygan, Wis.

St. Joseph Sports, Cleveland, O.; Mgr. John Omerza, 15500 Daniel Ave. z

St. Mary's, North Chicago, Ill., Mgr. Jos. L. Drasler, 66—10th St., North Chicago, Ill.

St. Mary's, No. 50, Pittsburgh, Pa., Mgr. John Golobitch, Jr., 5730 Butler St., Pittsburgh, Pa.

St. Joseph's, Waukegan, Ill., Mgr. M. J. Opeka, 26—10th St., North Chicago, Ill.

K. S. K. J. Baseball Club, Joliet, Ill., President Rev. M. J. Butala, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

St. Cyril and Metod, Lorain, O., Mgr. Michael Cherne, 1737 E. 32nd St., Lorain, O.

K. S. K. J. Athletic Association, Forest City, Pa., Assistant Secretary, John L. Kamin, Forest City, Pa.

St. Stephen's, Chicago, Ill., Mgr. J. Petrovic, 1920 W. 22nd St., Chicago, Ill.

PITTSBURGH VS. COLLINWOOD

Many Clevelanders Will Swarm the Smoky City.

Notice has been received that a game has been officially booked between Pittsburgh and Collinwood, teams of Lodge No. 50 and the St. Joseph Sports respectively.

There is no doubt about this game as has been linked with the other Cleveland-Pittsburgh affair. The game will be played on the 24th of July on a Pittsburgh diamond.

Due to the special low rate fare of \$3.50 round trip between Cleveland and Pittsburgh, it is expected that many Clevelanders will take advantage of this trip.

The Pittsburgh aggregation, as far as we know, has the honor of having the distinction of being the team taking the largest number of rooters with it on any one trip.

The Sports will endeavor to cross bats with the Pittsburgh boys and have on the side lines twice as many rooters as the Pittsburgh team had at the Collinwood game.

Remember the date — Pittsburgh, July 24. Let's make it K. S. K. J. Day in Pittsburgh!

LESSONS IN CONVERSATION

Avoid satire and sarcasm. Avoid exaggeration.

Avoid repeating a brilliant or clever saying.

Avoid giving the impression of one filled with "suppressed egotism."

Avoid oddity. Eccentricity is shallow vanity.

Never give advice unasked. Never discourse upon your ailments.

Never repeat a word that was not intended for repetition. Never use words of the meaning or pronunciation of which you are uncertain.

Never tell a coarse story. No wit or preface can make it excusable.

Never treat anyone as if you simply wanted him to tell stories. People laugh and despise such a one.

Never take liberties by starting, or by any rudeness. Never infringe upon any established regulations among strangers.

Never prompt a slow speaker, as if you had all the ability. In conversing with a foreigner who may be learning our language, it is excusable to help him in some delicate way.

Never mention your own peculiarities, for culture destroys vanity. Never utter an uncomplimentary word against anyone.

Do not manifest impatience. Do not interrupt another, when speaking.

Do not find fault, though you may gently criticize. Do not appear to notice inaccuracies of speech in others.

Do not always commence a conversation by allusion to the weather. Do not be too positive.

Do not try to lead in conversation, looking around to enforce silence. Do not talk of yourself or of your friends or your deeds.

Do not become a distributor of the small talk of a community. The smiles of your auditors do not mean respect.

Do not always prove yourself to be the one in the right. The right will appear. You need only give it a chance.

Do not say anything unpleasant when it can be avoided. Do not give any sign that you appreciate your own merits.

Do not tell a story, unless it be used as an illustration; then tell it accurately. Be modest.

Be what you wish to seem. Repeating kind expressions is proper.

It is half of conversation to listen well. Listen to others patiently, especially the poor.

Sharp sayings are an evidence of low breeding. Shun faultfindings and faultfinders.

The manner and tone are important parts of a compliment. Compliments delicately expressed and sincerely intended are a grace in conversation.

Be careful in asking questions for the purpose of starting conversation or drawing out a person, not to be rude or intrusive.

Cultivate the wisdom which consists less in saying what ought to be said than in not saying what ought not to be said.

Marriage may be either an eye-opener or an eye-blackener.

SOME IMPORTANT FACTS ABOUT CLEVELAND.

Cleveland, Ohio, was founded in 1796, is 131 years old, is the fifth American city in population, is the fourth city in industrial importance, is the fourth city in financial importance, is the greatest iron ore market in the world, leads in the manufacture of twist drills, leads in the manufacture of astronomical instruments, leads in the manufacture of wire goods, leads in the manufacture of nuts and bolts, leads in the manufacture of vacuum cleaners, leads in the manufacture of electric batteries, leads in the manufacture of job printing presses, leads in the manufacture of automobile parts, leads in the manufacture of iron castings, leads in the manufacture of incandescent lamps, leads in the manufacture of chemicals, leads in the manufacture of hardware, leads in the manufacture of heavy machinery, is the home of the largest paint and varnish works, interests control two-thirds of the Great Lakes shipping, is second in the manufacture of women's ready-to-wear clothing, has more than 3,000 industrial establishments, manufactures 10 different makes of automobiles, manufactures 2 different makes of auto trucks, manufactures 4 different makes of tractors, is the most helathful city in the United States; its death rate being 10.47 per thousand.

Has the most magnificent theatre in the word — B. F. Keith's Palace, has 76 hotels, has seven trunk lines, leads in home owning; our percentage is 35, has 9 interurban lines, has more than 44 miles of boulevards, parks comprise 2420 acres, has 14 Children's Play Grounds, 40 Base Ball Diamonds, 63 Tennis Courts, has 14 Skating Ponds, 15 Grid-irons, and a sports 18-hole Golf Course, has the largest bank building in the world, has 14.2 miles of lake frontage, has one of the world's largest freight stations, new Public Auditorium seats 12,500, downtown hotels have 6,500 rooms, covers 56.65 square miles, has 5 theatres seating over 3,000 each, has 125 schools and 20 colleges, is 575 feet above sea level, has one of the finest Art Museums in the world, has one of the finest Symphony Orchestras in the World, has two hotels of 1,000 rooms each, has the largest indoor ice rink in the world, is the finest convention city in the world, has 25 auditoriums, streets are as wide as 132 feet, is the largest market for fresh water fish in the world, new Public Auditorium has 75,000 square feet of floor space available for exhibits, manufactures more steel barrels than all the rest of the word combined.

HOW VELOCITY OF WIND IS CLASSIFIED.

Just as the actual speed of an automobile may be measured by its speedometer, wind velocity may be measured by an instrument called an anemometer. According to the specifications of what is known as the Beaufort scale, the weather bureau of the United States Department of Agriculture gives the following rates for winds corresponding successively to the numbers on the Beaufort scale from 0 to 12:

A SIMPLE AID TO GOOD HEALTH.

Apples are a food necessity — not a luxury — and should be eaten freely especially during winter and spring. Wrong food combinations, and over-eating, are among the chief causes of many ills.

Of course, "an ounce of prevention is worth more than a pound of cure," but, in the event of sickness, some physicians advise that all kinds of food, except fruit, should be discontinued, and nothing else eaten until the normal standard of health is regained.

Apples easily head the fruit list — in fact, Dr. J. H. Tilden, Denver, Colo., one of our most noted eponents of correct living, states that "apples furnish more nerve and brain power than any other fruit — and even more in proportion to solids, than wheat."

In apples, among the organic acids, malic acid (which possesses antiseptic properties) predominates and counteracts acidity in the blood and other bodily fluids, which are normally alkaline. It also aids in restoring the balance between the unorganized ferments (enzymes) and the organized ferments (bacteria), thus overcoming constipation and intestinal putrefaction. When the organized ferments are in excess, harmful fermentation and intestinal putrefaction take place; the poisonous products are absorbed; the blood stream becomes impure, and illness, in some form, usually follows.

Of the solids of apples approximately 75% is sugar, or carbohydrates of like character, with a small proportion of fat and protein.

Unless the teeth are very badly damaged or eroded, the acids of fruit such as those contained in apples, grapes, oranges or lemons, will be found to be a satisfactory mouth wash. The advice of a dentist should be sought, however, to determine the condition of the teeth and to decide whether an alkaline or acid wash is preferable for the individual case. But there is no question as to the efficacy of the food acids in removing, quickly and entirely, the mucous films that are the first stages of dental decay.

The above will explain in part, at least, the statement, "An apple a day keeps the doctor away."

When the wind blows less than one mile an hour the air is said to be "calm." "Light air" means a wind rate from one to three miles an hour; a "slight breeze," from four to seven miles; "gentle breeze," eight to twelve; "moderate breeze," thirteen to eighteen; "fresh breeze," nineteen to twenty-five miles an hour we have a "strong breeze," which is called a "high wind" from thirty-two to thirty-eight miles an hour; thirty-nine to forty-six miles an hour constitutes a real "gale."

When seamen talk about a "strong gale" the weather man interprets it as a wind blowing between forty-seven and fifty-four miles an hour; a "whole gale" is from fifty-five to sixty-three miles and is as severe as most of us care to encounter. A "storm" wind ranges between sixty-four and seventy-five miles any wind becomes a "hurricane."

HANKA

Luziško-srbska povest

(Nadaljevanje)

Hanka je odkimala sicer s svojo svetlo glavo, toda čimda- lje je opazovala pisano sliko, polno življenja, tembolj se je polasčala nalezljiva vrtoglavost. Sopare ni več čutila, oči so ožile, lica pordečila.

Skoro vsi fantje so bili odlo- žili svoje dolge, težke suknje. S tem so prišli njihovi živopi- sani praznični telovniki do pol- ne veljave in fantje so se lahko prosto gibali in vrtili svoja de- kleta, da so kratka krila kar frčala v zraku. Včeraj, na dan resnobne ubranosti, so nosila navadno črna krila, jopice in modre, na današnjem vselem prazniku so prevladovala pisa- ne barve. Največ jih je nosilo živordeča krila, gladka ali pro- gasta, s širokimi zelenimi, mo- drimi ali višnjevim robovi, in pisane robce in predpasnike iz svile ali volne, nekatere tudi snežnobe, okrašene z dragimi čipkami. Vsa noša je bila zelo lična in dekleta so ugajala se- bi prav tako kakor svojim ple- savcem in brezdelnim igravcem.

Tudi Hanka je to čutila. Pri- vikrat se ji je zdela njena mestna skromna obleka z rjave volne neokusna in grda v pri- meri z ono pestro nošo. Kako krasno so pristojale cvetočim obrazom visoko našopirjene pe- če z umetno zavojljanimi pent- ljami in lično nagubane, blešče- če oprsne rute! Ali je mogla zameriti fantom, če so imeli domača dekleta za najlepša na svetu in so popolnoma prezirali vsa druga — tudi njo, Hanka, ki je vendar tudi bila doma iz Kruševca?

Počasi se je je polasčala ka- kor zavist grenek občutek: sa- ma sebi se je dozevala kakor izobčenka. Mar je zaslužila ta uničujoči prezir? Dobro je opazila, da se ji plesavci posme- hujejo; s prstom so kazali na- njo, porogljivo se režali in čis- to v svoji bližini je čula bese- de: "Česa išče tu Nemka... Ne trpimo med sabo Nemke!"

V nato sledečem odmoru je dejal neki mlad kmet glasno: "Sedaj pa dobro pazi, Liza, za- plesal bom z Nemko, to bo sme- ha!"

"Tako?... S to?" se de- ja- lo jezikavo dekle. "Samo po- kusaj, ako te je volja, toda po- tem ti izpraskam oči!"

Fant se je zasmel na vse grlo. Ko so v istem trenutku godci nanovo zaigrali, je objel svojo plesavko in jo zavrtel v divjem tempu po sobi.

Hanka je seveda slišala vsa- ko besedo in le predobro čutila vso izzivalno zaničevanje v nje- govem glasu, pogledu in obra- zu. Kaj, če se bodo te očitne sovražnosti še ponavljale? Da bi pač ne bila ubogala tete! Toda kako naj prodre skozi gnečo, kjer je bila kakor zago- zdena?

V splošnem drenju so jo po- tisnili od stare Trine, ki je se- dela na klopi tesno ob vhodu in vsa zadovoljna opazovala pe- stro življenje. Pravkar se je približal starih eden izmed naj- neumornejših plesavcev, se ji globoko priklonil in dejal šega- vo: "Oj, Trina, moja najlepša, ali se ne bi hoteli enkrat z me- noj zasukati?"

"Sramuj se, burklež," je od- vrnila s smehom, "da imaš stare ljudi za norca. Da, ko bi bila za trideset let mlajša! Bi- la nisem niti minuto pri miru; noge, ti rečem, so se mi dvigale kar same od sebe. Toda, Ma- tevž" — z ustmi se mu je pri- bližala od ušesa — "veliko uslugo bi mi lahko napravil... pleši enkrat z Ljubovo Hanka! Kaj ne, da boš?"

Komaj je zaslišal deklino ime, se mu je obraz vidoma spremenil. Bliskoma je ošinil Hanka s temnim pogledom.

"Hm, tako?" Popravil si je kapo in s hitro kretnjo segel v goste lase. "Bom videl!" Ur- no se je zasukal na peti, pogr- bil mladega dekleta, ki mu je padlo ravno v roke, se zavrtel z njim parkrat v krogu, dokler ni umolknila godba, pomignil nato fantom na stran in začel z njimi živahno šepetati, pri čem- er so vsi porogljivo pogledo- vali na nič slutečo žrtev svojih spletk in sedaj pa sedaj bruh- nili v rezgetajoč smeh. Duh- njič so se razšli, prišepetali te- mu in tej par besedi na uho, nakar se je vse družbe polastila neka napetost.

Prvi plesavec je dal godcem znamenje. Ti so si še hitro zmocili s par požirki vedno su- ha grla, malo ubrali svoja glas- bila in nato zasvirali vesel val- ček. Pari so se avrstili, toda čudno — vkljub vabljenim glas- sovom dipel, gosli in basa ni nihče začel s plesom.

Hanka že nekaj časa sem ni več pazila, kaj se okoli nje do- gaja. Srepa je zrla pred se vsa zatopljena v pekoče trpljenje in le s težavo je zadrževala solze, ki so ji silile na dan. Ko so pa sedaj nenadoma zamrli vedno se ponavljajoči glasni in veseli vzkliki in je nastala neobičajna tišina, je začudeno dvignila oči.

Kaj se je dogajalo? Ali se ji samo zdi, da obračajo vsi na- njo svoje oči? Deklice se je polastil neizrekljiv strah — kaj nameravajo z njo?

V tem je stopil Matevž po- sredi sode naravnost proti Han- ki. Mar se ji bliža kot zaščit- nik pred morebitnimi žalitva- mi? Vendar, od njenega prve- ga srečanja na domači postaji, pa vse do danes je je on izmed vseh gledal najbolj postrani, in ko ga je sedaj z boječim vpra- šanjem v oči pogledala, se je ustrašila v dno duše pred izra- zom njegovega divjega zmago- slavlja.

Ko je stal pred njo, se ji je namenoma pregloboko in nerod- no priklonil, in jo molče povabil na ples.

Hanka, ki ni prav vedela, kaj naj stori, se je obotavljala. Matevž jo je sirovo zgrabil za roko, toda kakor na udar so planili nadenj na videz v naj- buhli jezi vsi fantje in glasno kričali: "Proč od Nemke! Ven- ga bomo vrgli, kdor bi plesal z njo!"

Matevž se je predrzno na- smajel. "Bedaki! Pomirite se, pomirite! Mar veste, kaj na- meravam?" je vpil tako glasno, da so ga morali vsi slišati. "Menite, da je meni manj zo- prna ko vam? Kar trpeti ne morem njenega obraza! Jezi me že sama njena bližina! In s tako, mislite, da bom plesal? Dober tek! Toda ker nima tu ničesar iskati in noče oditi sa- ma prostovoljno, bom nemško kraljičino 'zplesal na prosto', najrajši ven pred vas, da bo pozabila pot domov. Juhe! na- prej!"

Nepopisen hrup je spremljal sirove fantove besede. Porog- livo psovanje, ploskanje, vreseč smeh je odmeval zmedeno vse križem.

Ubogi Hanka se je vrtelo v glavi; srce ji je tako udarjalo, da ga je čutila v vratu. "Izple- sati" — bila je to največja sra- mota, ki je mogla zadeti Kru- ševčanko. Za leta in leta je bi- la zaznamovana! Ali ni niko- gar tu... ali nima niti enega prijatelja, ki bi se je usmili?

(Dolje prihodnjici)

VELEPOSESTVO V JUGOSLAVIJI
na nekdanjem Stajerskem, ob železni-
ški progi Maribor-Pragersko-Ptuj-Bu-
dimpešta, pripravno predvsem za usta-
novitev

TEKSTILNE INDUSTRIJE
je ceno napredaj.
Na veleposestvu so lastne električne
naprave, vodovod, kanalizacija, lastni
industrijski tir z zvezo na kolodvor,
kakor tudi poslopja za ravnanje in
delavska stanovanja. Rentabiliteta
je radi visoke jugoslovanske zaščitne
carine zelo ugodna.
Zelo ugodni plačilni pogoji. Del-
kupnine ostane lahko vključen. Po-
nudbe sprejema in pojasnila daje
odvetniška pisarna Dr. A. Remec, Ptuj,
Minoritski trg, Jugoslavija.

V PTUJU IN OKOLICI
so takoj napredaj:

1. Dvonnadstropna stanovanjska hiša v
Prešernovi ulici, št. 27, z dvema sta-
novanjskima hišama na dvorišču, 9
stanovanj, 13 sob in drugimi manjšimi
poslopji, drvarnica, plavica in vrtna
hišica, vsa zidana plošev, 338 m²
Poleg hiše stavišče, zemljišče in vrt
izmeri 1,043 m² ter lasten vodnjak.
2. Enonnadstropna vila v Vičavi, št.
50/1, oddaljena od Ptuja 15 minut z zi-
dano teraso, zidana plošev, 198 m²
poleg vile vrt in zemljišče 3,224 m², 6
sob, lasten vodnjak.
3. Pritlična hiša v Vičavi, št. 24,
štiri sobe, zidana plošev 51 m² z
vrtom, vinogradom in njivo izmeri
4,554 m².
4. Pritlična hiša na Zgornjem Bregu
(vložek št. 42) s parcelo 3,213 m².
Zelo ugodni plačilni pogoji.
Del kupnine ostane lahko vključen.
Ponudbe sprejema in pojasnila daje
odvetniška pisarna Dr. A. Remec, Ptuj,
Minoritski trg, Jugoslavija.

ŽENSKO HVALJO TO
TONIKO
Mrs. Marie Krajnek, Maribel,
Wis., nam piše: "Jaz se imam
zahvaliti za svoje zdravje izborni
toniki
To je izborni preparat. Severova
zdravila imamo v naši hiši vedno
v zalogi."
W.F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Ia.

**SEVERA'S
REGULATOR**

Lepa prilika.

Naprodaj je v Joliet, Ill., po-
sestvo, pripravno za kako tr-
govino ali obrtnika. Hiša ima
štiri sobe za stanovanje. Lota
je široka 50 čevljev, Nahaja
se v sredini slovenske naselbi-
ne. Proda se poceni zaradi
smrti gospodarja; odda se tu-
di v najem.

Kogar veseli, naj piše ali pi-
še na naslov:
524 Ruby St., Joliet, Ill.
(Adv. 26, 27, 28).

POIZVEDBA

Podpisana pisarna išče sle-
deče v Ameriki živeče osebe:
Marijo Obraz, poročena Be-
negatij. Svoječasno je živela v
Dietz in Sheridan, Wyo. Stara
je približno 26 let. Išče jo njen
oče Franc, živeč v Nemčiji.

Frank Rozina, Box 101 Han-
na, Wyo. Išče ga Feliks Hacin,
živeč tudi na Nemškem.

Prosimo, da nam določite
svoje sedanje naslove, da jih
dostavimo prosičcem.

Slovensches Sekretariat
P. Bottrop-Boy, Westfalen,
Germany (Deutschland).

JOS. KLEPEC, javni notar,
107 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Urada tel. 5768; doma pa 4723-J.
Zavaruje proti požaru, viharju in av-
tomobile. Prodaje in kupuje hiše in
lote. Posojuje denar in ima na prodaj
prve mortgage, 6%.

DOMAČA ZDRAVILA.
V zalogi imam jedilne dišave,
Knajpovo ječmenovo kavo in impor-
tirana zdravila, katere priporoča
magr. Knajp v knjigi

DOMAČI ZDRAVNIK
Pišite po brezplačni cenik, v ka-
terem je nakratko popisana vsaka
rastlina za kaj se rabl.
V ceniku boste našli še mnogo
drugih koristnih stvari.

MATH PEZDIR
Box 772, City Hall Sta.
New York, N. Y.

MRS. ANTONIJA RIFFEL,
slovenska babica
522 N. Broadway JOLIET, ILL.
Telefon 2380-J.

IMPORTIRANE KOSE
in drugi orodje

Kosa iz garantiranega jekla s
rincum 24, 26, 28 in 30
palcev dolge \$2.00
Srp \$1.75
Klepalno orodje, težke vrste \$1.75
Brusni kamen "Bergamo" \$0.50
Motika \$0.50
Pravica \$0.50
Ribežna za repo s 2 nožema \$1.35
Kosičica (brez Expressa) \$2.00
Blago pošiljam poštne prosto.

MATH. PEZDIR
Box 772, City Hall Sta.
NEW YORK, N. Y.

Telefon urada: 749
Telefon stanovanja: 4377
WEESE PRINTING CO.
1 JEFFERSON ST., JOLIET, ILL.
3. nadstropje, pri mostu.
Julius G. Weese, poslovodja
Tiskarna in izdelovalnica štampilj in
kavčuka. Tiskamo v vseh jezikih.

PRIPOROČILO.
Podpisani se kot izveščan strokov-
njak cenj. občinstvu v Clevelandu pri-
poročam za barvanje in pleskanje hiš
od znanj in znotraj. Delo solidno,
cene zmerno. Vprašajte za cene ali
mi telefonirajte.
ELBERT WENZEL
1017 E. 62nd St., Cleveland, O.
Telefon od 8. ure zjutraj do 5. pop.
Randolph 0462. (Adv. No. 25-26)

POZORI!!

Najbolj priznana in
pohvalna so moja
zdravila po širni
Ameriki, v Kanadi in
v starem kraju, ka-
tere prodajam že nad
20 let, kakor Alpen
tinktura, proti izpa-
danju in za rast moč-
kih in ženskih las.
Bruslin tinktura za-
per sive lase, od katere postanejo las-
je popolnoma naradni kakor v mlado-
sti. Fluid zoper revmatizem, trganje
in kostbol v rokah, nogah in križcah.
Vsake vrste tekočine in mazila za po-
polnoma odstraniti prahute in drugo
nečistost na glavi, mozolce, pege in
druge izpuščaje na koži, srbečico, li-
šaje, rane, opekline, bule, turrove, kra-
ste, kurja očesa, bradavice. V zalogi
imam tudi prašek za potne noge itd.
Pišite takoj po cenik, ga pošljem za-
stojni. Vsaka družina bi morala imeti
moj brezplačni cenik za svojo lastno
korist.

Jacob Wahžič, 1436 E. 95th St. Cle-
veland, O. near Superior and Wade
Park Ave.

ŠE JE ČAS
da se pridružite našemu zadnjemu

skupnemu potovanju v stari kraj

to poletje. Isto se vrši zopet na preizkušenem in priljubljenem

"Paris" ki odpluje iz New Yorka na 16. julija

Potnikom se bodo nudile tudi to pot posebne ugodnosti in
olajšave; kakor tudi spremstvo prav do Ljubljane. Z našimi pot-
niki bo potoval tudi znani rojak-zdravnik Dr. M. J. Pleše iz
New Yorka.

Našega skupnega potovanja na 4. junija se je vdeležilo 80
rojakov in rojakinj. To je bilo največje skupno potovanje med
Slovenci sploh zadnja leta in je najboljšje priporočilo za Vas.

PRIGLASITE SE CIL PREJ
Pišite nam po cenik in druga pojasnila.

Lahko odpotujete tudi prej, ali pozneje. Mi zastopamo vse
večje linije in vam lahko preskrbimo katerikoli parnik, ki hočete,
naj je bo na Havre, Cherbourg, Hamburg, Bremen ali na Trst.

Ako ste torej namenjeni v stari kraj, se obrnite na nas in
točno in zadovoljiva postrežba vam je zagotovljena.

Ravno tako se obrnite na nas, kadar pošiljate denar v stari
kraj, — kadar želite dobiti denar iz starega kraja, — kadar želite
dobiti kako osebo iz starega kraja, — kadar rabite pooblastilo,
izjavo, pogodbo, ali kako drugo notarsko listino.

Slovenska banka
Zakrajšek & Česark
455 West 42nd Str. (med 9. in 10. Ave. New York)

Slov. pogrebnik in licenzirani embalmer v Newburghu

LOUIS L. FERFOLIA
3555 East 80th Street Telephone: Broadway 2520
se priporoča rojakom za naklonjenost. Vodi pogrebe
po najnižjih cenah in v najlepšem redu.

Preskrbujemo in prodajamo bonde jav-
nih naprav, industrijske in municipalne
bonde.

Popolna postrežba z bondi za
investiranje in zopetno prodajo.

Na zahtevo dajemo vsa pojasnila K. S. K. Jednota je
pri nas kupila že veliko bondov v splošno zadovoljnost.

A.C. ALLYN AND COMPANY
67 West Monroe Street, Chicago, Ill.
NEW YORK, BOSTON, PHILADELPHIA, DETROIT, ST. LOUIS,
MILWAUKEE, MINNEAPOLIS, SAN FRANCISCO.

Frank Zakrajšek
Slovenski Pogrebnik.
1105 Northwood Rd. Cleveland, Ohio
Randolph 4985

Imam na zalogi že nad 14 let

LUBASOVE HARMONIKE
vseh vrst in modelov, nem-
ške; kranjske in chromatice-
ne; tri in štirivrstne, dva-
krat, trikrat in štirikrat
uglašene.

Imam na zalogi tudi kov-
čke, glasove, nove gotove
mehove in druge posamezne
dele. Cene harmonikam sem
znatno znižal.

"Imam na zalogi tudi na
roko kovane IMPORTIRA-
NE KOSE v dolgotrajnosti od 25
do 33 inčev, po \$1.75 komad,
6 kos skupaj naročenih pa
po \$1.50 z rinko, ključem in
poštnino vred. Imam tudi
BERGAMO BRUSILNE
KAMNE po 50c komad."

Pišite po cenik na:
ALOIS SKULJ
323 Epsilon Pl., Brooklyn, N.Y.
Edini zastopnik in založnik
LUBASOVH HARMONIK v Zdravst-
vo Dravah.

**ZASTAVE, BANDERA,
REGALIJE in ZLATE ZNAKE**
za društva ter člani K. S. K. J.
izdeluje
EMIL BACHMAN
1845 So. Ridgeway Ave. Chicago, Ill.
Pišite po cenik!

Edina agentura za vso Ameriko

Najboljših garantiranih starokrajških kos, zvane "Vulkan
kose" in drugega orodja.

Naročite si par teh "Vulkan kos", ker so rezila, da jim ga
ni para
Pošljite denar ali pošto nakaznico z naročilom, poštino
plačamo mi.

Cene so: "Vulkan" kose z rinko in ključem, dolge 26 do 33
palcev po \$2.50. Kose druge vrste "polaranke" po \$1.50. Kosičica
lepa, iz trdega lesa po \$2.25 komad. Klepalno orodje, ročno ko-
vano po \$2.00. Brusilni kamni, veliki, črni po 75c. Oselniki po
50c. Srpi veliki za kletati po \$1.00. Ribežni za repo ribati z
dvema nožema po \$1.50. Motike, ročno kovane, izdelane v Dobrem
polju po \$1.50 in \$1.75. — Naslov napišite samo:

STEPHEN STONICH
CHISHOLM, MINN.

Vedno razpošiljamo tudi bakrene kotle s kapo, izdelane po
starokrajškem vzorcu, kakor tudi petrolejske peti za to rabo.
Razpošiljamo tudi starokrajške plenke za tesanje in literne
steklenice. Pišite po cenik!

Našim trgovcem

je dobro znana uljudna po-
strežba naše banke. Ugodno-
sti, ki jih prejemo od nas
potom svojega čekovnega ra-
čuna so mnogovrstne. Tudi
vi ste lahko istih deležni ako
imate ULOŽEN DENAR NA
ČEKOVNI RAČUN ter bi nas
veselilo vam dati nadaljnja
pojasnila v ti zadevi. Mnoga
naša društva plačujejo svoje
izdatke s čeki, izdanimi na
našo banko; istotako K. S.
K. Jednota v svoje popolno
zadovoljnost.

Kadar potujete, vzemite na
pot naše potniške čeke, katere
izmenjate lahko povsod kakor
ček registrovan z Vašim podpisom, ako bi ga v slučaju izgubili.

Naš kapital in rezervni sklad v vsoti več kot \$740,000, je znak var-
nosti za vaš denar.

JOLIET NATIONAL BANK
CHICAGO IN CLINTON ST. JOLIET, ILL.
Wm. Redmond, preds. Chas. G. Pearce, kasir,
Joseph Dunda, pomoč. kasir.

FIRST NATIONAL BANK
Established 1857

Pridružite se našemu
1928 počitniškemu klubu
ki se sedaj ustanavlja

Mi imamo pet raznih načinov
na izbero ravno tako kakor pri
Božičnih hranjevalnih klubih.

To je najbolj prikladen način, da si la-
hko vsak teden nekaj prihranite ter si s tem
zagotovite prihodnje leto potovanje in po-
čitnice po vaši volji.

Pridite torej takoj v našo banko ter si
izberite način tedenskega hranjevanja ka-
kor vam drago.

Najstarejša in največja banka v Jolietu.

**THE OLDEST
and LARGEST
BANK in JOLIET**

F. KERŽE,
1142 Dallas Rd., N. E.
CLEVELAND, O.

K. S. K. J. Društvom:
Kadar naročate zastave, regalijske
in druge, pazite na moje ime in
naslov, če boste dobili najboljšo
blago za najnižje cene.
Nadeti in vsaki KASTONI!

ANTON ZBAŠNIK
Slovenski Javni Notar
4905 Butler Street, Pittsburgh, Pa.

Izdeluje pooblastila, kupne pogodbe, pobornice vsake vrste, oporoke
in vse druge v notarski posel spadajoče dokumente, bodisi za Ameriko
ali stari kraj. Pišite ali pridite osebno.